

لغات جدید: ۲۹ لغت

القتال: جنگ، جهاد. **گُرہ:** ناپستن، ناگوار، سخت و دشوار.
عَسَى: شاید. **أَن تَكْرُهُوا:** که نمی‌پسندید. **أَن تُحِبُّوا:** که دوست بدارید. **شُرٌّ:** شر، بد. **كَبِيرٌ:** بزرگ. **صَدٌّ:** جلوگیری.
إِخْرَاج: خارج کردن. **أَكْبَرُ:** بزرگ تر. **لَا يَزَّالُونَ:** همیشه.
يَرْدُوْكُمْ: بر می‌گرداند شما را. **دِينُكُمْ:** دین تان. **اسْتَطَاعُوا:** توانستند (إن استطاعوا: اگر بتوانند). **يَرْتَدِدُ:** بر می‌گردد.
دِينِه: دینش. **فَيَمْتُ(ف + یمت):** پس بمیرد. **حَبَطَ:** باطل شد
هَاجَرُوا: هجرت کردن. **جَاهَدُوا:** جهاد کردن، تلاش کردن
 (سرسختانه کوشیدند، تلاش و کوشش گسترشده ای کردن).
يَرْجُونَ: امید دارند. **الْخَمْرُ:** شراب مست کننده. **المَيْسِرُ:** قمار
فِيهِمَا: در آن دو. **مَنَافِعُ:** سودها. **إِثْمُهُمَا:** گناه آن دو.
نَفْعِهِمَا: سود آن دو. **الْقُفُو:** مقدار اضافی چیزی، بهترین
 قسمت مال، آمرزش و بخشش، از بین بردن اثر، حد و
 وسط هر چیز. **تَنَفَّكُرُونَ:** تفکر می کنید

لغات تکراری

كُتُبَ ۲۷ عَلَيْكُمْ ۷ هُوَ ۵ لَكُمْ ۴ شَيْئًا ۴ خَيْرٌ ۸ يَعْلَمُ
 ۱۲ أَنْتُمْ ۴ لَا تَعْلَمُونَ ۶ يَسْأَلُونَكَ ۲۹ عَنِ ۷ الشَّهْرِ
 ۲۸ الْعَرَامِ ۳۰ فِيهِ ۲ قُلْ ۱۲ سَبِيلٌ ۱۷ كُفْرٌ ۱۷ بِهِ
 الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۲۲ أَهْلَهُ ۱۹ مِنْهُ ۹ عَنْدَ ۸ الْفَتَّشَةُ
 ۱۶ مِنْ ۲ الْقَتْلِ ۳۰ يَقَاتِلُونَكُمْ ۲۹ حَتَّىٰ ۸ إِنِّي ۴ مَنْ
 ۳ مِنْكُمْ ۱۰ كَافِرٌ ۷ فَأُولَئِكَ ۱۲ أَعْمَالُهُمْ ۲۵ فِي ۳
 الدِّينِيَا ۱۳ الْآخِرَةِ ۱۵ أُولَئِكَ ۲ أَصْحَابُ ۷ النَّارِ ۴ هُمْ
 ۲ فِيهَا ۵ خَالِدُونَ ۵ إِنَّ ۳ الَّذِينَ ۱ آمَنُوا ۳ رَحْمَةً
 ۲۴ غَفُورٌ ۲۶ رَحِيمٌ ۱ إِثْمٌ ۲۶ لِلنَّاسِ ۱۲ مَادَا ۵
 يُنْفِقُونَ ۲ كَذَلِكَ ۱۱ يُبَيِّنُ ۲۹ الْآيَاتِ ۱۵ لَعْنَكُمْ ۴

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كَرَهٌ لَكُمْ وَعَسَىٰ
 أَن تَكْرُهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَىٰ أَن
 تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَن شَمَّ لَا
 تَعْلَمُونَ **۲۱۶** يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ الْحَرَامِ
 قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَ صَدٌّ
 عَنِ سَبِيلِ اللَّهِ وَ كُلُّ فُرْبِيهِ وَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ
 وَ إِخْرَاجٌ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرٌ عِنْدَ اللَّهِ وَ الْفِتْنَةُ
 أَكْبَرٌ مِنَ الْقَتْلِ وَ لَا يَرَأُونَ يُقْتَلُونَكُمْ
 حَتَّىٰ يَرْدُوْكُمْ عَنِ دِينِكُمْ إِنْ أَسْتَطَاعُوا وَ هُوَ
 مَن يَرْتَدِدُ مِنْكُمْ عَنِ دِينِهِ فَيَمْتَهِنُهُ
 كَا فِرْ قَوْلَتِيكَ حَبَطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
 وَ الْآخِرَةِ وَ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
 فِيهَا خَالِدُونَ **۲۱۷** إِنَّ الَّذِينَ ءاْمَنُوا
 وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ
 أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَ اللَّهُ عَفُورٌ رَحِيمٌ
 يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَ الْمَيْسِرِ **۲۱۸**
 قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَ مَنْفَعٌ لِلنَّاسِ
 وَ إِعْصُهُمَا أَكْبَرٌ مِنْ نَفْعِهِمَا وَ يَسْأَلُونَكَ
 مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوُ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ
 اللَّهُ لَكُمُ الْأَيَّاتِ لَعَلَّكُمْ تَنَفَّكُرُونَ **۲۱۹**

وجوب جنگ و جهاد در راه خدا و خیر و صلاح مسلمانان در تحمل آن:

(ای مسلمانان) جنگ و جهاد در راه خدا برای شما واجب شده است ولی (بخاطر سختی هایش) برای شما خوشایند نیست البته خیلی از کارهای مهم است که (شما به علت عدم اطلاع از حقیقت و عاقبت آن) شاید مکروه و ناخوشایند می دانید در حالی که (بنا به مصلحت الهی) به خیر و صلاح شماست و یا خیلی از کارها را (بخاطر اینکه در ظاهر برایتان خوشایند است و لذت زودگذر دارد اما از عاقبت بد و شر و خطرات بعدی آن خبر ندارید ولی) دوست دارید (انجام بدهید) درحالیکه آن کار برای شما شر و بد است بنابراین شما (توان تشخیص خیر و شر را ندارید و) نمی دانید، ولی خداوند (مصلحت شما را بهتر) می داند (پس باید به مقدرات الهی راضی شوید). **﴿۲۱۶﴾**

وظیفه مسلمانان درباره جنگ و جهاد در ماههای حرام:

(ای پیامبر) از تو درباره جنگ و جهاد در ماههای حرام سؤال می کنند (در جوابشان) بگو: جنگ کردن در ماه حرام گناه بزرگی است ولی گناه بزرگتر از آن در پیش خدا، جلوگیری از (گرایش مردم به آیین حق و) راه خدا و کافر شدن به خداوند و (بی احترامی به) مسجد الحرام (و جلوگیری از ورود به آن) و بیرون کردن و آواره کردن مسلمانان مکه می باشد.

فتنه بزرگتر از قتل و آدم‌کشی است:

و (جرائم ایجاد) فتنه (و شرک و شباهه‌افکنی در ذهن مردم برای انحراف از حق و آشوب و نامنی و فتنه‌گری کفار) از قتل و آدم‌کشی بالاتر (و بدتر) است.

لزوم هوشیاری مسلمانان در برابر کفار:

(ای مسلمانان در برابر فتنه‌گریها و هدفهای شوم کفار و دشمنان دین، هوشیار باشید) آنها می خواهند همیشه با شما بجنگند (یا جنگ به صورت علني و مسلحانه و یا زمینه‌سازی و توطئه برای جنگ. هدفشن از این فتنه‌گریها این است که) تا آنجایی که می توانند شما را از دین تان (و هدفان به سوی کفر و حرام) برگردانند (تا جایی که به طور کامل تابع دین آنها شوید)

چه کسانی اعمالشان حبط و نابود می‌شود:

هر کس از مسلمانان از دین اسلام برگردد و مرتد شود و در حال کفر بمیرد همه اعمال نیکشان باطل می شود و (از آثار اعمال نیکش) در دنیا و آخرت بی بهره می مانند و آنان اهل جهنّم می شوند و همیشه در آن می مانند. **﴿۲۱۷﴾**

نتیجه «ایمان، هجرت و جهاد»:

کسانی که ایمان آورده و کسانی که (در راه خدا از وطنشان) هجرت کرده و جهاد نموده‌اند، آنها امیدوار رحمت خداوند باشند که خدا بسیار آمرزند و مهربان است. **﴿۲۱۸﴾**

علت تحریم «شراب و قمار»:

(ای پیامبر) درباره شراب و قمار از تو سؤال می کنند، در جواب آنها بگو: انجام دادن آن دو، ضررها فراوان و گناه بزرگی دارد و اگر چه (عمل حرام و باطل) به ظاهر برای مردم منافع مادی دارد ولی ضرر و گناه آن دو از سودشان بیشتر است.

از جه چیز اتفاق شود:

(ای پیامبر) از تو می پرسند از جه چیز اتفاق کنند، بگو از مازاد نیازمندیهای زندگی خود (و از بهترین و عزیزترین مال خود به طور معتدل و به دور از افراط و تفریط اتفاق کنید) خداوند اینچنین آیات (و احکام و دستوراتش) را برای شما روشن می سازد تا شاید فکر و اندیشه کنید (و به آن عمل کنید). **﴿۲۱۹﴾**

لغات جديده: ٤٣ لغت

إصلاح: اصلاح کردن، سروسامان دادن . **تُخَالِطُهُمْ:** مخلوط می شوید با آنها (همزیستی می کنید با آنها).
فَإِخْوَانُكُمْ: پسرادران شما . **المُفْسِد:** فسادگر، اخلال کننده .
المُصلِح: اصلاح کننده . **لَا غَنْتُكُمْ:** قطعاً بر شما سخت گیری کرد، قطعاً در تنگنا و مشقت قرار داد شما را . **لَا تَنْكِحُوا:** ازدواج نکنید . **الْمُشْرِكَات:** زنان مشرک . **بُؤْمَنْ:** ایمان می آورند . **لَائِمَةٌ (الْ + أَمَة):** مسلمان کنیز . **مُؤْمِنَةُ:** زن مؤمن .
مُشْرِكَة: زن مشرک . **أَعْجَبْتُكُمْ:** به تعجب واداشت شما را، توجه شما را جلب نمود، شگفت زده کرد شما را . **لَا تَنْكِحُوا:** به ازدواج در نیاورید، زن ندهید . **يُؤْمِنُوا:** ایمان آورند .
لَعِيدُ (الْ + عِيد): مسلمان بنده . **مُؤْمِنُ:** مؤمن . **مُشْرِكُ:** مشرک .
أَعْجَبْكُمْ: به تعجب واداشت شما را . **يَدْعُونَ:** دعوت می کنند ، طلب می کنند، می خوانند، فرا می خوانند . **يَدْعُوا:** دعوت می کنند .
مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتُكُمْ وَلَا
تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعِيدُ مُؤْمِنُ
خَيْرٌ مِّنْ مُشْرِكٍ وَ لَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ
يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَ اللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ
وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَبِيَمِنْ إِيمَانِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
يَتَذَكَّرُونَ ٣١ وَ يَسْأَلُونَكَ عن المحيض
قُلْ هُوَ أَذَىٰ فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ
وَلَا نَقْرِبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأُقْوَهُنَّ
مِنْ حَيْثُ أَمْرَكُمْ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ
وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ٣٢ **نِسَاؤُكُمْ حَرَثُ لَكُمْ**

— لغات تکراری —

فِي ٣ الدِّيَنِ ١٣ الْآخِرَةِ ١٥ يَسْأَلُونَكَ ٢٩ عَنْ ٧
 الْيَتَامَىٰ ١٢ قُلْ ١٢ لَهُمْ ٣ خَيْرٌ ٨ إِنْ ٤ يَعْلَمُ ١٢ مِنْ
 ٢ لَوْ ٤ شَاءَ ٤ إِنْ ٣ عَزِيزٌ ٢٠ حَكِيمٌ ٦ حَتَّىٰ ٨
 الْمُشْرِكِينَ ١٦ أُولَئِكَ ٢ إِلَىٰ ٣ النَّارِ ٤ الْجَنَّةِ ٦ يَادِنَهُ
 ٣٣ يَبِينُ ٢٩ آيَاتِهِ ١١ لِلنَّاسِ ١٢ لَعَلَّهُمْ ٢٨ هُوَ
 أَذَىٰ ٣٠ فَإِذَا ٣٠ حَيَثُ ٦ يُحِبُّ ٣٠ نِسَاؤُكُمْ ٨ حَرَثُ
 ١١ لَكُمْ ٤ فَأَتَوْا ٤ شَيْئُمْ ٩ لَانْفَسِكُمْ ١٧ اتَّقُوا
 ٧ اعْلَمُوا ٣٠ أَنَّكُمْ ٢٩ بَشَرٌ ٥ الْمُؤْمِنِينَ ١٤ بَيْنَ
 النَّاسِ ٣ سَمِيعٌ ٢٠ عَلِيمٌ ٥

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلْ
 إِصْلَاحٌ لَهُمْ خَيْرٌ وَ إِنْ تَخَالِطُهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ
 وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ
 ٢٣ اللَّهُ لَا عَنْتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
 وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَا مَأْمَةٌ
 مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتُكُمْ وَلَا
 تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ يُؤْمِنُوا وَلَعِيدُ مُؤْمِنٌ
 خَيْرٌ مِّنْ مُشْرِكٍ وَ لَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ
 يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَ اللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ
 وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَبِيَمِنْ إِيمَانِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ
 يَتَذَكَّرُونَ ٣١ وَ يَسْأَلُونَكَ عن المحيض
 قُلْ هُوَ أَذَىٰ فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ
 وَلَا نَقْرِبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأُقْوَهُنَّ
 مِنْ حَيْثُ أَمْرَكُمْ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ
 وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

٣٢ **نِسَاؤُكُمْ حَرَثُ لَكُمْ**

فَأَتُوا حَرَثُكُمْ أَنَّ شَيْئُمْ وَ قَدِمُوا لِأَنْفُسِكُمْ
 وَأَنْقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَبَشِّرُ
 الْمُؤْمِنِينَ ٣٣ وَلَا يَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً
 لِأَيْمَنِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا وَ تَتَّقُوا وَ
 تُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

تفکر در اسرار دنیا و آخرت:

(ای مؤمنین درباره اسرار) دنیا و آخرت (فکر و اندیشه کنید تا حقیقت احکام الهی و معارف اسلامی برای شما روشن شود و با درک صحیح و آگاهانه، قوانین الهی را انجام دهید).

وظیفه مؤمنین درباره یتیمان:

(ای پیامبر) درباره یتیمان (و چگونگی اصلاح امور آنان و رسیدگی به مسائل مالی آنها) از تو سؤال می‌کنند (در جوابشان) بگو: اصلاح کار یتیمان (و رسیدگی به مشکلات آنها) برایتان بهتر است (بنابراین مسئولیت سرپرستی یتیمان را بپذیرید و می‌توانید باهم زندگی مشترک و برادرانه داشته باشید زیرا آنها برادران دینی شما هستند و اگر مطمئن هستید که در صورت مخلوط کردن اموال یتیمان با اموال خودتان فساد مالی پیدا نمی‌شود، می‌توانید با هدف اصلاح، زندگیتان را مخلوط کنید البته) خداوند فسادگر و اصلاحگر را می‌شناسد. (بدانید که رسیدگی به حال یتیمان از وظایف شماست و خداوند بطور آسان و به این شکل می‌خواهد به آنها رسیدگی کنید و الا) خداوند اگر می‌خواست، می‌توانست در این مورد برشما سختگیری نماید ولی او حکیم است و (از روی مصلحت و حکمت وظایف شما را تعیین می‌کند و بر این کار) تواناست.

احکام ازدواج زنان و مردان مسلمان با مشرکان:

(ای مسلمانان) با زنان مشرک ازدواج نکنید تا اینکه (به اسلام) ایمان بیاورند البته برای شما مسلمانان، ازدواج با کمیز مؤمن بهتر است از ازدواج با زن مشرک هرچند که آن زن مشرک (از لحاظ زیبایی و مال دنیا) توجه شما را جلب کند (و شما مسلمانان) نباید دخترانتان را به ازدواج مردان مشرک درآورید مگر آنکه مردان مشرک به اسلام ایمان بیاورند البته ازدواج دختران شما با یک برده مؤمن بهتر و شایسته‌تر است از ازدواج با یک مرد مشرک هرچند که آن مرد مشرک (از لحاظ مال دنیا و قیافه ظاهری) توجه شما را جلب کند. (بدانید که ازدواج با مشرکان دین، ایمان شما را به خطر می‌اندازد و در تربیت فرزند با دو عقیده و فرهنگ متضاد مواجه می‌شوید و آنها در زندگی مشترک، بر اساس عقیده و فرهنگ خودشان مانع از اجرای احکام و دستورات الهی می‌شوند و در واقع) آنها شما را به آتش جهنم دعوت می‌کنند ولی خداوند (با احکام نورانیش) شما را به بهشت دعوت می‌کند، بالاخره خداوند احکام و دستوراتش را این چنین واضح و آشکار برای مردم بیان می‌فرماید تا پند بگیرند.

خون حیض و احکام آن:

خون حیض نوعی درد و رنج برای زنان است (اگرچه برخلاف خواست طبیعی آنان است اما طبق حکمت الهی باید ماهانه ۳ تا ۱۰ روز خون از آنان خارج شود) و در این ایام مردان باید از نزدیکی با همسرانشان خودداری کنند و تا پاک شدن از خون حیض با آنها نزدیکی نکنند، پس هرگاه زنان از خون حیض پاک شدند آنطورکه خداوند فرمان داده، مردان می‌توانند با همسرانشان نزدیکی کنند البته خداوند توبه کنندگان (و اطاعت کنندگان دستورات الهی و همچنین) پاکیزگان را دوست دارد.

﴿۲۲۲﴾

وظیفه مؤمنین در خصوص همسرانشان:
همسرانتان به منزله کشتزار شما (برای بذر افسانی) هستند بنابراین (پس از پاک شدن از خون حیض) در هر زمان که بخواهید می‌توانید با آنها نزدیکی کنید و (بذر فرزند صالح را کشت کنید و برای بهره‌مند شدن از ثمرات فرزند صالح در روز قیامت) برای خودتان از پیش بفرستید (و در مسائل زناشویی) تقوا پیشنه کنید (و از دستورات خداوند و احکام الهی تجاوز نکنید) و بدانید در روز قیامت با خداوند ملاقات خواهید کرد (و نتیجه تقوا و پاداش آن را خواهید دید و اینچنین ملاقات را) برای مؤمنان مژده بدی.

ترك کردن سوگندهای بیهوده:

خداوند را در معرض سوگندهای خود برای ترك نیکی و تقوا و اصلاح در میان مردم قرار ندهید (اگر نیکی به مردم و تقوا و اصلاح در میان مردم واقعاً به خاطر خداست لازم نیست برای اثبات آن سوگند یاد کنید زیرا) خداوند دانا و شناو است (و اگر برای ترك تقوا و اصلاح و نیکی به مردم، سوگند یاد کنید چنین سوگندهایی مانع از انجام وظیفه شما نیست پس اینگونه سوگندها را ترك کنید و اگر بعضی از مردم در مقابل خدمت و نیکی شما بدی کردن شما از خدمت و نیکی به سایر مردم خودداری نکنید و فقط به خاطر خداوند به مردم خدمت کنید).

﴿۲۲۴﴾

لغات جدید: ۵۰ لغت

لَا يُؤَاخِذُكُمْ: بازخواست نمی کند شما را . **بِالْغَوِّ**: به بیهودگی .
أَيْمَانُكُمْ: سو گندها یتان ، پیمان هایتان (**أَيْمَانٌ** : جمع « یمن » در اصل به معنای « دست راست » می باشد ، اما به مناسبت اینکه به هنگام « سو گند و بستان عهد و پیمان » دست راست را به هم می دهند ، این کلمه به معنای « پیمان و سو گند » نیز به کار رفته است). **يُؤَاخِذُكُمْ**: بازخواست می کند شما را . **حَلِيمٌ**: بسیار بردبار و صبور (خدوان) حليم است یعنی اینکه به انسان مهلت بازگشت و توبه و اصلاح امر را می دهد و کفر را به تأخیر می اندازد) . **يُؤْلُونَ**: قسم می خورند . **نَسَائِهِمْ**: زنانشان . **تَرْبِضُ**: انتظار کشیدن . **أَرْعَةَ**: چهار . **فَاءُوا**: برگشتند . **عَمَوْا**: عزم کردند ، تصمیم گرفتند . **الْطَّلاقَ**: طلاق ، آزاد شدن . **الْمُطْلَقَاتُ**: زنان طلاق داده شده . **يَرْبَضُ**: انتظار می کشند ، منتظر می مانند . **بِأَنْفُسِهِنَّ**: خودشان را . **قُرْوَةٌ**: پاکی ها (پاکی از حیض) . **لَا يَحْلُ**: حلال نیست . آن یکنُمنَ: اینکه کتمان کنند . **أَرْحَامِهِنَّ**: رحم هایشان . **كُنْ يُؤْمِنَ**: مؤمن بودند ، ایمان می آوردند . **كَنْ**: بودند . **بُعُولُتُهُنَّ**: شوهرانشان . **أَحَقُّ**: شایسته تر . **بَرَدَهُنَّ**: برای بازگشت به آنان ، به بازگرداندن آنها . **أَرَادُوا**: اراده کردند . **عَلَيْهِنَّ**: بر آسان . **لِلرِّجَالِ**: برای مردان . **دَرَجَةٌ**: برتری . **مَرَّتَانِ**: دو مرتبه . **فَإِمْسَاكٌ**: پس نگه داشتن . **بِمَعْرُوفٍ**: به طور شایسته . **تَسْرِيحٌ**: رها ساختن . آن **تَأْخِذُوا**: که بگیرید . **آتَيْتُمُوهُنَّ**: داده اید به آنان . آن **يَخَافُوا**: آنکه بترسند . **أَلَا يَقْتَمَا**: که اقامه نکنند . **خَفْتُمْ**: ترسیدید . **عَلَيْهِمَا**: بر آن دو . **أَفَتَدْتُمْ**: عوض داد فلا **تَعْتَدُوْهَا**: پس تجاوز نکید از آن . **يَتَعَدَّ**: تجاوز کند . **طَلَقَهَا**: طلاق داد او را . **فَلَا تَحْلُ**: پس حلال نیست . **تَنْكِحَ**: ازدواج می کند . **زَوْجًا**: شوهر ، همسر ، جفت ، نوع . **غَيْرَهُ**: غیر از او . آن **يَتَرَاجَعُوا**: اینکه رجوع نکنند به یکدیگر . **ظَنَّا**: امید داشتند . آن **يُقْيِمَا**: اینکه بر پا دارند آن دو ، که مراعات کنند آن دو . **يَبْيَسْتُهَا**: بیان می کند آن را

لغات تکراری

في ۳ لكن ۲ بما ۲ كسبت ۲۰ قلوبكم ۱۱ عفور ۲۶
 للذين ۱۲ من ۲ أشهـر ۳۱ فإن ۴ فإن ۹ رحيم ۱
 إن ۴ سبعـ ۲۰ عليـم ۵ ثلاثة ۳۰ لهـن ۲۹ ما ۲ خلقـ ۵
 بالله ۳ اليـوم ۱ الآخر ۳ ذكـ ۲ إصلاحـ ۲۵ مثلـ ۱۸
 الذـى ۴ سـالمـعـروف ۲۷ عـزـيزـ ۲۰ حـكـيمـ ۶ أـوـ ۴
 بإحسـانـ ۲۷ لـكـمـ ۴ مـمـاـ ۲ شـيـئـاـ ۴ إـلـاـ ۳ حدـودـ ۲۹ فـلاـ
 جـناـحـ ۲۴ فـيـماـ ۱۸ بـهـ ۴ تـلـكـ ۱۷ مـنـ ۳ فـاوـلـكـ
 ۱۲ هـمـ ۲ الطـالـمـونـ ۸ لـهـ ۱۶ بـعـدـ ۵ حـتـىـ ۸ لـقـوـمـ ۱۸
 يـعـلـمـونـ ۱۱

لَا يُؤَاخِذُكُمْ اللـهـ بـالـلـغـوـ فـيـ أـيـمـانـكـمـ وـلـكـنـ يـوـأـخـذـكـمـ

بـمـاـكـسـبـتـ قـلـوبـكـمـ وـالـلـهـ عـفـورـ حـلـيمـ ۲۲۵ لـلـذـينـ

يـوـلـونـ مـنـ نـسـاءـهـمـ تـرـبـصـ أـرـبـعـةـ أـشـهـرـ

فـإـنـ فـآـءـ وـفـإـنـ اللـهـ عـفـورـ رـحـيمـ ۲۲۶ وـإـنـ عـزـمـواـ

الـطـلاقـ فـإـنـ اللـهـ سـمـيـعـ عـلـيـمـ ۲۲۷ وـالـمـطـلـقـاتـ

يـتـرـبـصـتـ بـأـنـفـسـهـنـ ثـلـاثـةـ قـرـوـءـ وـلـاـ يـحـلـ لـهـنـ

أـنـ يـكـتـمـنـ مـاـخـلـقـ اللـهـ فـيـ أـرـحـامـهـنـ إـنـ كـنـ يـوـمـنـ

بـالـلـهـ وـالـلـيـوـمـ أـلـأـخـرـ وـبـعـولـهـنـ أـحـقـ بـرـدـهـنـ

فـيـ ذـلـكـ إـنـ أـرـادـوـ إـاصـلـحـاـ وـلـهـنـ مـشـلـ الـذـىـ

عـلـيـهـنـ بـالـمـعـرـوفـ وـلـلـرـجـالـ عـلـيـهـنـ دـرـجـةـ وـالـلـهـ عـزـيزـ

حـكـيمـ ۲۲۸ الـطـلاقـ مـرـتـانـ فـإـمـسـاكـ بـمـعـرـوفـ

أـوـ تـسـرـيـحـ بـإـحـسـنـ وـلـاـ يـحـلـ لـكـمـ أـنـ

تـأـخـذـوـأـمـمـآـةـ اـتـيـتـمـوـهـنـ شـيـئـاـ إـلـاـ أـنـ يـخـافـآـأـلـاـ

يـقـيـمـاـ حـدـودـ اللـهـ فـإـنـ خـفـتـمـ أـلـاـ يـقـيـمـ حـدـودـ اللـهـ

فـلـاـ جـنـاحـ عـلـيـهـمـاـ فـيـمـاـ أـفـتـدـتـ بـهـ تـلـكـ حـدـودـ

الـلـهـ فـلـاـ تـعـتـدـوـهـاـ وـمـنـ يـثـعـدـ حـدـودـ اللـهـ فـأـوـلـتـكـ

هـمـ الـظـلـامـونـ ۲۲۹ فـإـنـ طـلـقـهـاـ فـلـاـ تـحـلـ

لـهـمـ بـعـدـ حـتـىـ تـنـكـحـ زـوـجـاـغـيرـهـ فـإـنـ طـلـقـهـاـ فـلـاـ

جـنـاحـ عـلـيـهـمـاـ أـنـ يـتـرـاجـعـاـ إـنـ ظـنـاـ أـنـ يـقـيـمـ حـدـودـ

الـلـهـ وـتـلـكـ حـدـودـ اللـهـ يـبـيـنـهـاـ لـقـوـمـ يـعـلـمـونـ ۲۳۰

سوگندهای بیهوده و سوگندهای صحیح:

در مورد سوگندهای بیهوده (که معمولاً بی اختیار و از روی عادت گفته می شود، اگر کسی آن را بشکند و به آن اعتنای نکند) خداوند بازخواست (و مجازات) نمی کند اما سوگندهای را که از روی اراده قلبی و آگاهانه باشد مؤاخذه می کند (یعنی شکستن این سوگندها گناه بوده و کفاره دارد). البته خداوند آمرزنده (است و قسم های لغو را که شایسته شأن مؤمن نیست، می آمرزد) و حلیم است (و درباره شکستن قسم های جدی و شرعی، به بندگانش مهلت می دهد تا جبران کنند).

(۲۲۵)

یک نمونه از سوگندهای بیهوده و باطل:

کسانی که (مثل زمان جاھلیت) سوگند می خورند که زناشویی را با همسرانشان (برای همیشه) ترک کنند، (طبق قانون اسلام) فقط چهار ماه مهلت دارند (که تصمیم نهایی را در مورد بازگشت به زندگی ویا طلاق دادن بگیرند) پس اگر (از این سوگند و تصمیم بیهوده منصرف شدند و) برگشتند (برای زندگی با همسرشان مورد رحمت خداوند قرار می گیرند زیرا) خداوند آمرزنده و مهربان است.

(۲۲۶)

طلاق ناجا و غلط:

و اگر تصمیم گرفتند که (با سوگند باطل) طلاق بدنهند پس (بدانند که از حقیقت این تصمیم) خداوند آگاه است.

عدة طلاق و شرائط آن:

زنانی که طلاق داده شوند باید بمدت سه پاکی (از عادت ماهانه عده نگه دارند یعنی تقریباً سه ماه) منتظر بمانند (تا وضعیتشان از لحاظ حاملگی معلوم شود) و اگر به روز قیامت و خداوند ایمان دارند جایز نیست اگر حامله بودند (حاملگیشان را) پنهان کنند (و در مدتی که زنان دوران عده را نگه می دارند) شوهر قبیلشان از جهت (ازدواج و) برگشتن به زندگی (نسبت به خواستگاران جدید) در اولویت می باشد (شرط اینکه شوهر قبلی قصد اذیت و ضرر زدن نداشته باشد بلکه) به قصد اصلاح (و سازش به زندگیشان برگردد).

حقوق مقابل زن و شوهر در زندگی مشترک:

برای زنان (حقوقی است که مردان باید انجام دهند) و مثل آن بر عهده زنان (نیز وظایفی است که باید حقوق مردان را) به طور شایسته (انجام دهند) البته مردان (به لحاظ اینکه مسئولیت و تکالیف سنگینی دارند از نظر حقوق) نسبت به زنان برتری دارند (بنابراین خداوند نیز بر اساس همین مسئولیتها و تکالیف از روی حکمت الهی حقوقی را به تناسب هر کدام قانونگذاری کرده است زیرا) خداوند حکیم و تواناست.

قانون طلاق:

(مرد می تواند حداقل زنش را) دو بار طلاق (بدهد و در این دو طلاق می تواند به او برگردد و آشتی کند) و به خوبی زندگی کند (و اما بعد از دو بار طلاق و آشتی، مرد باید او را) یا به نیکی رها سازد (و یا در جدا شدن آزاد بگذارد). و حال نیست (بر شما مردان) اگر چیزی (مهریه ای) که به زنانشان داده اید باز پس بگیرید. (تنها در یک صورت باز پس گرفتن مهریه اشکالی ندارد و آن در صورتی است که زن تمایل به ادامه زندگی نداشته باشد) و هر دو (زن و مرد) بترسند که حدود الهی در زندگی مراعات نخواهد شد پس اگر بترسید در ادامه زندگیتان حدود الهی و حقوق زن و شوهری اجرا نمی شود، اشکالی ندارد که زن مهریه اش را بعنوان فدیه به شوهرش بدهد (و طلاق بگیرد) اینها قانون طلاق است پس کسانی که (از این قانون الهی) تجاوز و تخلف کنند (در واقع) آنها ظالم و ستمگر هستند.

طلاق سوم و راه حل برگشت از آن:

پس اگر (مرد برای بار سوم) زنش را طلاق دهد، دیگر آن زن بر شوهر قبلی حلال نخواهد بود مگر اینکه زن با مرد دیگری ازدواج بکند در صورتی که شوهر دوم طلاقش دهد و از طرف دیگر هر دو (زن و شوهر اولی) دانستند که امیدواری به ادامه زندگی با رعایت قوانین الهی (و حقوق زن و شوهر) وجود دارد، می توانند به زندگی برگردند و اینها قوانین الهی هستند که خداوند بیان می فرماید برای مردم دانا (تا بفهمند و عمل کنند).

(۲۳۰)

لغات جديده: ٤٦ لغت

طَلَقْتُمْ: طلاق دادید . **فَبَأْغْنَ**: پس رسیدند . **أَجَلَهُنَّ**: پایان مدت مقرر آنان (پایان عده زنان) . **فَمَسِكُوهُنَّ**: پس نگه دارید آنها را . **سَرْحُونَ**: رها کنید آنها را، آزاد کنید آنها را . **لَا تُشْكُوْهُنَّ**: نگه ندارید آنان را . **ضَرَارًا**: زیان زدن (به خاطر ضربه زدن) . **لَتَعْدُوا**: تا اینکه ستم کنید . **يَقْعُلُ**: انجام می دهد ظلم . ظلم کرد . **لَا تَعْذِذُوا**: نگیرید . **يَعْظُمُكُمْ**: پند می دهد شما را . **فَلَا تَغْضُلُهُنَّ**: پس مانع آنان نشوید، پس منع نکنید آنان را . **أَنْ يَنْكُحُنَّ**: که ازدواج کنند . **أَزْوَاجُنَّ**: شوهرانشان . **تَرَاضُوا**: راضی شدند، توافق کردند . **يُوَعَظُ**: پند داده می شود، موعظه می شود . **يُؤْمِنُ**: ایمان می آورد . **أَزْكَى**: سالم تر، پاکیزه تر . **أَطْهَرُ**: پاک تر . **الْوَالِدَاتُ**: مادران . **يُرْضِعُنَّ**: شیر می دهند . **أَوْلَادُهُنَّ**: فرزندانشان . **حَوَّلَيْنَ**: دو سال . **كَامِلَيْنَ**: کامل، تمام (دو چیز کامل) . **أَنْ يُتُمَّ**: که تمام کند . **الرَّضَاعَةُ**: شیر دادن . **الْمَوْلُودُ**: فرزند . (المولود له: صاحب فرزند، پدر) . **رِزْقُهُنَّ**: روزی آنها . **كِسْوَتُهُنَّ**: لباس آنها، پوشاش آنها . **لَا تُكَفِّفُ**: تکلیف نمی شود، موظف نمی شود . **وَسْعَهَا**: تو انبیاش . **لَا تُتَضَّرَّ**: زیان زده نشود، ضرر رسانده نشود . **وَالَّدَةُ**: مادر . **بُوَلَّهَا**: به فرزندش . **بُوَلَّهُ**: به فرزندش **الْوَارِثُ**: وارث . **أَرَادَهَا**: خواستند . **فَصَالَاهُ**: جدا شدن . **تَرَاضَ**: رضایت دو طرفه . **تَشَاءُورُ**: توافق دو جانبه، مشورت با همیگر . **أَرَدَتُهُ**: خواستید . **أَنْ تَسْتَرْضِعُوا**: که دایه بگیرید . **أَوْلَادُكُمُ**: فرزندانتان . **سَلَّمْتُمُ**: تسليم کردید . **آتَيْتُمُ**: دادید

لغات تکراری

إِذَا ٣ النِّسَاءَ ٣٥ بِمَعْرُوفٍ ٣٦ أَوْ ٤ مَنْ ٣ ذَلِكَ ٢
فَقَدْ ١٧ نَفْسَهُ ٢٠ أَيَّاتٍ ١٥ هُزُواً ١٠ اذْكُرُوا ٧ نَعْمَتَ
عَلَيْكُمْ ٧ مَا ٢ أَنْزَلَ ٤ مِنَ ٢ الْكِتَابِ ٢ الْحَكْمَةُ
٢٠ بِهِ ٤ اتَّقُوا ٧ اغْلَمُوا ٣٠ أَنَّ ٥ بِكُلِّ ٥ شَيْءٍ ٤
عَلِيهِمْ ٥ بَيْنَهُمْ ١٨ بِالْمَعْرُوفِ ٢٧ كَانَ ٦ مِنْكُمْ ١٠ بِاللَّهِ
٣ الْيَوْمِ ١ الْآخِرِ ٣ ذَلِكُمْ ٨ لَكُمْ ٤ يَعْلَمُ ١٢ أَنْتُمْ ٤
لَا تَعْلَمُونَ ٦ لَمَنْ ٢٤ أَرَادَ ٥ عَلَىٰ ٢ لَهُ ١٦ نَفْسٌ ٧
إِلَّا ٣ لَا ١ مُثْلُ ١٨ فَيَنْ ٤ عَنْ ٧ مِنْهُمَا ١٦ فَلَا
جُنَاحَ ٢٤ عَلَيْهِمَا ٣٦ إِنْ ٤ بِمَا ٢ تَعْمَلُونَ ١١ بَصِيرُ ١٥

وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ

بِمَعْرُوفٍ أَوْ سَرِحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ
ضِرَارًا لِتَعْذِذُوا وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ
وَلَا ثَخَذُوا إِيمَانَ اللَّهِ هُزُواً وَأَذْكُرُوا
نَعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ
وَالْحِكْمَةُ يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَعْلَمُوا أَنَّ
اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ٢٣٢ وَإِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ
بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضِلُوهُنَّ أَنْ يَنْكُحُنَّ
أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْ بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَلِكَ
يُوَعَظِهِ مَنْ كَانَ مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ
ذَلِكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
ذَلِكُمْ أَزْكَى لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ
وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعُنَّ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنَ ٢٣٣
كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتَمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ
لَهُ رِزْقُهُنَّ وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَفِّفُ
نَفْسٌ إِلَّا وَسَعَهَا لَا تُضَارَّ وَالْوَالِدَةُ بِوَلَدِهَا وَلَا
مَوْلُودُهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَلِكَ فَإِنْ
أَرَادَ افْصَالًا عَنْ تَرَاضِ مِنْهُمَا وَتَشَاءُرِ فِلَاجِنَاحَ
عَلَيْهِمَا وَإِنْ أَرَدَتُمْ أَنْ تَسْتَرِضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا أَئْتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَأَنْقُوا
اللَّهُ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ٢٣٤

آخرین تصمیم شوهر نسبت به همسری که طلاق داده است:

هنگامی که زنان را طلاق دادید و به پایان عدهٔ خود نزدیک شدند (یا با آنها آشتباه کرده و به زندگی برگردید) و بخوبی آنها را نگاه دارید، یا به طرز پسندیده‌ای آنها را رها سازید و (اگر خواستید دوباره برگردید) برای آزار و اذیت (و انتقام‌جویی) زندگی نکنید که در این صورت به حقوق آنها تجاوز می‌کنید بنابراین کسی که چنین زندگی را شروع کند و با آزار و اذیت، به حقوق همسرش تجاوز کند قطعاً ظالم است و مباداً (با سبک شمردن دستورات الهی دربارهٔ مراعات حقوق زنان) آیات و احکام خداوند را مسخره کنید و باید نعمتهای خداوند را بیاد آرید که از آن جمله نزول کتاب و حکمت است که شما را بوسیله آن پند می‌دهد (تا شما پند بگیرید و به تقوای بررسید) و باید از مخالفت با دستورات خداوند بترسید و بدایند که حتی خداوند به هر چیزی (از رفتار شما با همسران و ادای حقوق آنها) آگاه و باخبر است.

﴿۲۳۱﴾

شرایط ازدواج با شوهران قبلی:

هرگاه زنان را طلاق دادید و عدهٔ آنها به پایان رسید (شما والدین و خویشاوندان زن) از ازدواج مجده آنها با شوهران قبلی جلوگیری نکنید (البته بشرط اینکه) در میان آنها رضایت کامل برقرار شود (یعنی به توافق و تفاهم کامل برسند). هر کدام از شما به خدا و روز قیامت ایمان دارد این دستورات را باید بپذیرد.

فایده ازدواج مجده:

(فایده جلوگیری نکردن از ازدواج مجده زنان تازه طلاق داده شده چه با شوهر اولشان یا با مردی دیگر این است که) این کار برای شما (خانواده زن و خود زن و حتی در جامعه موجب) رشد و پاکی هرجه بیشتر می‌شود (بنابراین مانع ازدواج مجده آنها نشوید که این کار مشکلاتی برای خود زن و خانواده‌اش و برای جامعه بوجود می‌آورد. خداوند حکمتهای فایده‌های ازدواج مجده زنان را) می‌داند ولی شما نمی‌دانید (بنابراین شما باید از روی تعبد، قوانین الهی را اطاعت کنید).

﴿۲۳۲﴾

مادر و دوره شیرخوارگی کودک:

مادران اگر بخواهند یک دوره کامل به نوزادان خود شیر دهند دو سال تمام (تعیین شده است).

تأمین خوراک و پوشک مادر و نوزاد بر عهده پدر:

پدر وظیفه دارد خوراک و لباس مادر و نوزاد را به طور شایسته و متعارف تأمین کند البته این وظیفه به مقدار توانائیش می‌باشد زیرا هیچ کس تکلیفی بیش از توانائیش ندارد.

مراعات حقوق فرزند:

پدر و مادری (که از همیگر جدا می‌شوند در دوران شیرخوارگی نوزاد) حق ندارند (به خاطر اختلاف و جدایی خودشان) به کودک ضرر بزنند (مثلاً پدر با تأمین نکردن مخارج مادر و جدا کردن نوزاد از مادر در دوران شیرخوارگی، نباید کودک را از شیر و مهر مادری محروم کند که این کار به نوزاد ضرر و زیان می‌زند و مادر نباید از روی لجیازی کودک را از شیردادن محروم کند و کودک از لحاظ جسمی ضرر بییند، و یا پدر نمی‌تواند مادر را از دیدن فرزندش در دوران شیرخوارگی محروم کند و به کودک ضربهٔ روحی برسد) و اگر پدر از دنیا برود باید وارثان او همین وظیفه پدر را در مورد نوزاد و مادرش انجام دهند.

جداشدن نوزاد از شیر مادر:

اگر پدر و مادر پس از مشورت و با رضایت یکدیگر بخواهند کودک را زودتر از دو سال از شیر بازگیرند اشکالی ندارد (یعنی اگر با مراجعت پدر و مادر به پزشک معلوم شود که شیردادن مادر از لحاظ جسمی به مادر ضرر دارد، یا شیر مادر به کودک ضرر می‌رساند یا اینکه مادر از حق شرعی خودش مبنی بر ادامه ندادن به دورهٔ کامل شیردهی استفاده کند).

و اگر خواستید برای کودک دایه‌ای بگیرید باید مزد دایه را (از پیش) پرداخت کنید (تا او در شیردادن به کودک کوتاهی نکند و به کودک ضرری نرسد) باید در همهٔ این مسائل تقوای پیشه کنید (و از تضییع حقوق والدین و فرزند از خدا بترسید) و بدانید خداوند از همهٔ کارهایی که انجام می‌دهید آگاه است.

﴿۲۳۳﴾

لغات جديده ٣٧ لغت

يُتَوَفَّونَ: می میرند، وفات می کنند. **يَذْرُونَ**: ترک می کنند.
عَشْرًا: ده. **بَلْغُنْ**: رسیدند. **فَعْلُنْ**: انجام دادند. **أَنْفُسِهِنَّ**: خودشان (خود زنان). **خَبِيرُ**: بسیار آگاه و دقیق. **عَرَضْتُمْ**: با کنایه گفتید. **خَطْبَة**: خواستگاری. **أَكْتَسْتُمْ**: مخفی کردید.
سَتَذْكُرُونَهُنَّ: به زودی یاد می کنید آنان را. **لَا تُؤَاخِدُوهُنَّ**: با آنها وعده نگذارید. **سَرًا**: پنهانی. **مَعْرُوفًا**: شایسته.
لَا تَعْزِمُوا: تصمیم نگیرید. **عَقْدَة**: عقد، گره. **النِّكَاح**: ازدواج. **أَجْلَهُ**: مدت معین آن. **فَاحْذَرُو**: پس بترسید از او. **لَمْ تَمْسُوْهُنَّ**: نزدیکی نکرده اید با آنان. **تَفْرِضُوا**: تعیین می کنید، مقرر می کنید. **فَرِيشَة**: واجب (مهریه). **مَتَّعُوهُنَّ**: بهره مند سازید آنها را. **الْمُوسِع**: تو انگر. **قَدْرَهُ**: تو انش. **الْمُقْتَسِر**: تنگدست. **طَلَقْتُمُوهُنَّ**: طلاق دادید آنها را. **أَنْ تَمْسُوْهُنَّ**: که نزدیکی کنید با آنان. **فَرَضْتُمْ**: مقرر کردید، معین کردید. **فَنَصْفُ**: پس نصف. **أَنْ يَعْقُونَ**: که صرف نظر کنند، که عفو و گذشت کنند. **يَعْقُوْفُوا**: صرف نظر کند، عفو کند. **بَيْدَهُ**: به دست او. **أَنْ تَقْنُوا**: که صرف نظر کنید، که عفو کنید. **أَقْرَبُ**: نزدیکتر. **لِتَقْوَى**: به تقو و پرهیز کاری. **لَا تَنْسُوْا**: فراموش نکنید

لغات تکراری

الَّذِينَ ١ مِنْكُمْ ١٠ أَزْوَاجًا ٥ يَتَرَبَّصُنَ ٣٦ بِأَنْفُسِهِنَّ ٣٦
أَرْبَعَةَ ٣٦ أَشْهُرٌ ٣١ فَإِذَا ٣٠ أَجْلَهُنَّ ٣٧ فَلَا ٧
جَنَاحٌ ٢٤ عَلَيْكُمْ ٧ فِيمَا ١٨ فِي ٣ بِالْمَعْرُوفِ ٢٧ بِمَا ٢
تَعْمَلُونَ ١١ لَا ٤ بِهِ ٤ النِّسَاءَ ٣٥ أَوْ ٤ أَنْفُسِكُمْ ٧
عَلَمٌ ٩ أَنْكُمْ ٢٩ لَكُنْ ٣ إِلَّا ٣ أَنْ تَقُولُوا ٢٥ قَوْلًا ٩
حَتَّىٰ ٨ يَبْلُغُ ٣٠ الْكِتَابُ ٢ اعْلَمُوا ٣٠ أَنَّ ٥ يَعْلَمُ ١٢
مَا ٢ غَفُورٌ ٢٦ حَلِيمٌ ٣٦ إِنْ ٤ طَلَقْتُمْ ٣٧ لَهُنَّ ٢٩
عَلَىٰ ٢ مَتَاعًا ٦ حَقًا ٥ الْمُحْسِنِينَ ٩ قَبْلِ ٥ قَدْ ٩
الَّذِي ٤ الْفَضْلَ ١٠ بَيْنَكُمْ ٢٩ إِنَّ ٣ بَصِيرٌ ١٥

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّونَ مِنْكُمْ وَيَذْرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصُنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغُنَ أَجْلَهُنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ
بِالْمَعْرُوفِ ٣٤ وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَيْرٌ
وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَضْتُمْ بِهِ مِنْ خَطْبَةٍ
النِّسَاءِ أَوْ أَكْنَتُمْ فِي أَنْفُسِكُمْ عِلْمًا
اللَّهُ أَكْبَمُ سَتَذْكُرُونَهُنَّ وَلَكِنَ لَا تُؤَاخِدُوهُنَّ
سَرًا إِلَّا أَنْ تَقُولُوا قَوْلًا مَعْرُوفًا وَ لَا
تَعْزِمُوا عَقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
الْكِتَابُ أَجْلَهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي
أَنْفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
حَلِيمٌ ٣٥ لَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِنْ طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ
مَا لَمْ تَمْسُوْهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَ فَرِيشَةً
وَمَتَّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ قَدْرُهُ وَعَلَى الْمُقْتَرِ قَدْرُهُ
مَتَعَا بِالْمَعْرُوفِ حَقًا عَلَى الْمُحْسِنِينَ ٣٦ وَإِنْ
طَلَقْتُمُوهُنَّ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَمْسُوْهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ
لَهُنَ فَرِيشَةً فَيُصْبِفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَنْ
يَعْقُوْفُوا أَوْ يَعْفُوا الَّذِي يَدْرِهُ عَقْدَةُ النِّكَاحِ
وَأَنْ تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَ لَا تَنْسُوْا
الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ٣٧

مدت عده وفات:

زنانی که شوهرانشان وفات می‌کنند باید به مدت چهار ماه و ده روز انتظار بکشند تا عده وفات تمام شود.

ازدواج مجدد زنانی که شوهرشان وفات گردد:

پس از تمام شدن عده وفات، خانواده زن یا شوهر قبلی از ازدواج مجدد آنها جلوگیری نکنند زیرا زنانی که شوهرانشان از دنیا پرونده حق ازدواج مجدد و انتخاب شوهر شایسته را دارند و خداوند از هر کاری که انجام می‌دهید باخبر است. (۲۳۴)

خواستگاری صحیح و خواستگاری منوع:

بر شما گناهی نیست که به طور کنایه (از زنانی که شوهرشان فوت کرده و در عده وفات به سر می‌برند) خواستگاری کنید و یا در دلтан تصمیم بگیرید (که بعد از پایان عده وفات با آنها ازدواج کنید) خداوند می‌دانست که شما (طبعتاً) به یاد آنها خواهید افتاد (بنابراین خواستگاری تلویحی و یا تصمیم بر ازدواج داشتن قبل از پایان عده وفات اشکالی ندارد ولی در طول عده وفات) با آنها قول و قرار پنهانی نداشته باشید (و مخفیانه خواستگاری رسمی نکنید) و اگر سخنی و حرفی (در مورد ازدواج و خواستگاری) می‌گویید باید سخن پسندیده‌ای باشد (نه سخنی زنده و فریبند) به هر حال قبل از اینکه عده وفات تمام شود اقدام به عقد ازدواج نکنید.

آگاهی خداوند از دل‌ها:

و بدانید خداوند آنچه را در دل دارید می‌داند پس، از (مخالفت با دستورات) خداوند پرسید (عالی محضر خداست در محضر خدا معصیت نکنید) البته خداوند (نسبت به کسی که از خطاهایش پشیمان شود) آمرزند و بردار است. (۲۳۵)

طلاق و نحوه پرداخت مهریه:

اگر بعد از عقد ازدواج زنی را طلاق دهید در صورتی که هنوز عمل زناشویی صورت نگرفته و مهریه هم تعیین نکرده‌اید (پرداخت مهریه واجب نیست اما) با توجه به امکانات مالی باید هدیه مناسب و شایسته بدهید و دادن هدیه برای شما نیکوکاران یک وظیفه (دینی) است. (۲۳۶)

و اگر بعد از عقد ازدواج خواستید زنان را طلاق بدهید در صورتی که هنوز عمل زناشویی انجام نشده باشد اما مهریه تعیین شده باشد پس (واجب است) نصف مهریه را پرداخت کنید مگر آنکه خود زن مهریه‌اش را بیخشند یا کسی که اختیار زن به دست اوست (اولیای زن) مهریه را بیخشند (یا از گرفتن مهریه صرف نظر کنند) و البته گذشت و بخشیدن (مهریه) به «نقوا» نزدیکتر است پس بهتر است شما هم گذشت و بزرگواری را فراموش نکنید و خداوند عملهای شما را می‌بیند. (۲۳۷)

لغات جدید: ۲۰ لغت

حافظُوا: محافظت کنید . **الْوُسْطَى:** میانه (الصلة الوسطی): نماز ظهر). **قُوْمُوا:** اقامه کنید، قیام کنید . **قَاتِنِينَ:** مطیعان، خضوع کنندگان . **فَرِجَالًا:** پس پیادگان . **رُكْبَانًا:** سواره‌ها . **عَلَمْكُمْ:** یاد داد به شما . **لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ:** نمی‌دانستید . **لِإِزْوَاجِهِمْ:** برای همسرانشان . **الْحَوْلِ:** یک سال . **خَرْجُنَ:** بیرون رفتند، خارج شدند . **فَعْلُنَ:** انجام دادند . **الْمُطَلَّقَاتِ:** برای زنان طلاق داده شده **الْمُتَرَّأَتِ:** آیا نیدید . **خَرَجُوا:** خارج شدند . **الْوَفُ:** هزاران **مُوتُوا:** بمیرید . **أَخْيَاهُمْ:** زنده کرد آنها را . **لَذُولَ (ذو):** البته صاحب . **أَكْثَرَ:** بیشتر . **لَا يَشْكُرُونَ:** سپاس‌گزاری نمی‌کنند . **ذَا:** آن . **يَقْرِضُ:** قرض دهد . **قَرْضًا:** قرض دادن . **حَسَنًا:** نیکو . **فَيُضَاعِفَهُ:** تا اینکه بیفزاید آن را . **أَضْغَافًا:** چند برابر . **كَثِيرًا:** زیاد . **يَقْبِضُ:** تنگ می‌کند . **يَبْصُطُ:** گشایش می‌دهد، وسعت می‌دهد

لغات تکراری

عَلَى ۲ الصَّلَوَاتِ ۲۴ الصَّلَةِ ۲ اللَّهِ ۱ فَإِنْ ۴ خِفْتُمْ ۳۶
أَوْ ۴ فَإِذَا ۳۰ أَمْنَتُمْ ۳۰ فَادْكُرُوا ۳۱ كَمَا ۳ مَا ۲
الَّذِينَ ۱ يُتَوَقَّونَ ۳۸ مِنْكُمْ ۱۰ يَذْرُونَ ۳۸ أَزْوَاجًا ۵
وَصِيَّةً ۲۷ مَنَاعًا ۶ إِلَى ۳ غَيْرَ ۱ إِخْرَاجٍ ۲۴ فَلَا ۷
جَنَاحٌ ۲۴ عَلَيْكُمْ ۷ فِي ۳ أَنْسَهِنَّ ۳۸ مِنْ ۲ مَعْرُوفٍ
۳۸ عَزِيزٌ ۲۰ حَكِيمٌ ۶ بِالْمَعْرُوفِ ۲۷ حَقًا ۵ الْمُتَقِينَ
۲۷ كَذَلِكَ ۱۱ يُبَيِّنُ ۲۹ لَكُمْ ۴ آيَاتِهِ ۱۱ لَعَلَّكُمْ ۴
تَعْقِلُونَ ۴ دِيَارَهُمْ ۱۳ هُمْ ۲ حَذَرَ ۴ الْمَوْتُ ۴ فَقَالَ ۶
لَهُمْ ۳ ثُمَّ ۵ إِنَّ ۳ فَضْلٌ ۱۰ النَّاسُ ۳ لِكُنَّ ۱۶ قَاتَلُوا
۲۹ سَبِيلٍ ۱۷ أَعْلَمُوا ۳۰ أَنَّ ۵ سَمِيعٌ ۲۰ عَلِيمٌ ۵ مَنْ
۳ الَّذِي ۴ لَهُ ۱۶ إِلَيْهِ ۵ تُرْجَعُونَ ۵

حَفِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَوةِ الْوُسْطَى
وَقُومُوا لِلَّهِ قَاتِنِينَ ۲۳۸ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا
أَوْ رُكَبَانًا فَإِذَا أَمْنَتُمْ فَادْكُرُوا اللَّهَ كَمَا
عَلَمْكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ۲۳۹
وَالَّذِينَ يُتَوَقَّونَ مِنْكُمْ وَيَذْرُونَ
أَزْوَاجًا وَصِيَّةً لَا زَوْجِهِمْ مَتَعًا إِلَى الْحَوْلِ
غَيْرِ إِخْرَاجٍ فَإِنْ خَرَجُنَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنْفُسِهِنَّ مِنْ مَعْرُوفٍ
وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ۲۴۰ وَالْمُمْطَلَّقَاتِ
مَتَعُ بِالْمَعْرُوفِ حَقًا عَلَى الْمُتَقِينَ
كَذَلِكَ يَبْيَنُ اللَّهُ لَكُمْ مَا يَتَّهِي
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ۲۴۱ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
خَرَجُوا مِنْ دِيَرِهِمْ وَهُمْ أَلْوَبُ حَذَرَ
الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحِيُّهُمْ
إِنَّ اللَّهَ لَذُورٌ فَضْلٌ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ
أَكْثَرُ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ۲۴۲
وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
عَلِيهِمُ ۲۴۳ مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنَا فَيُضَعِّفُهُ اللَّهُ أَضَعَافًا كَثِيرًا وَاللَّهُ
يَقْرِضُ وَيَبْصُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۲۴۴

اهمیت نمازها:

(ای مؤمنین) از نمازهای پنجگانه و مخصوصاً نماز ظهر (که در وسط روز و لابلای کارهای روزمره قرار گرفته غفلت نکنید و بخوبی مراعات و) محافظت کنید (و نمازها را در اول وقت و با آداب مخصوص بجای آورید و همانظر که همه عالم هستی با خشوع و خضوع در اطاعت خدا هستند) شما هم برای خدا مطیعانه (به نماز) بایستید. (۲۳۸)

نماز در شرائط سخت:

(شرط مراقبت از نمازها و ادای آن با آداب و اول وقت این است که در حال عادی و درامنیت باشید ولی) اگر از سوی دشمن در خطر هستید (و در شرائط سخت و ناامنی بسر می‌برید و یا بشدت مريض هستید نمازتان را در حال نشسته و یا با اشاره و یا) در حال سواره یا پیاده و در حال حرکت نیز باید نماز را بخوانید (زیرا نمازهای واجب حتی در شرائط بسیار سخت هم باید ترک شود) پس هرگاه (دوباره به حالت عادی و) امنیت برگشته خدا را یاد کنید (و نمازتان را با شرائط و آداب مخصوصی که دارد بخوانید و احکام و آداب نماز را عمل کنید) همانگونه که خداوند به شما یاد داده (و خداوند به شما آموخت) چیزهایی را که بلد نبودید. (۲۳۹)

حقوق زنان بعد از وفات شوهر:

کسانی که در آستانه مرگ هستند (باید قبل از مرگ) درباره همسر خود وصیت کنند که همسرش می‌تواند (در صورت تمایل و به دلخواه خود) تا یک سال (در خانه شوهر زندگی کند و می‌تواند از مخارج یک سال زندگی بهره‌مند شود و خانواده شوهر یا ورثه و وصی میت) نباید او را (از منزل) بیرون کنند و اگر خود زن به دلخواه و با میل خودش بخواهد قبل از یک سال از خانه شوهر بیرون برود و زندگی مستقل داشته باشد و حتی بخواهد شوهری انتخاب کرده و به صورت پسندیده‌ای زندگی مجددی را شروع کند اشکالی ندارد (و نباید خانواده شوهر یا خانواده زن از ازدواج مجدد او جلوگیری کنند و بدانید که) خداوند شکست‌ناپذیر است (و توانایی مجازات تخلف کنندگان را دارد) و حکیم است (احکام و دستوراتش از روی حکمت و مصلحت صادر می‌شود). (۲۴۰)

حقوق زنان مطلقه:

وظيفة شوهران پرهیز کار و باتقوا این است که برای زنان مطلقه هدیه مناسب و قابل توجهی پردازند (تا دلジョی شوند و شکست روحی زن جبران شود و کینه‌ها و کدورتها از بین بروند). (۲۴۱)

اندیشه، مقدمه عمل:

خداآوند احکام و دستوراتش را بصورت روشی برای شما بیان می‌کند تا اینکه اندیشه کنید (و با عقل و اندیشه به دستورات الهی عمل کنید). (۲۴۲)

برخورد شدید خداوند با کسانی که از جنگ و جهاد فرار می‌کنند:

(ای مؤمنین) آیا از سرگذشت جماعتی که هزاران نفر بودند و بخاطر (فرار از جنگ در راه خدا و) ترس از مرگ از خانه‌هایشان به بیرون (از شهر) رفتند، خبر نداری؟ (شما باید از اینگونه حوادث تاریخی باخبر شوید و عبرت بگیرید) و خداوند (نیز در برابر آن عمل و فکر غلط آنها) گفت: بمیرید! (و آنها به فرمان و اراده الهی مردند اما برای اینکه سرگذشت آنها درس عبرتی باشد برای دیگران، و از سوی خداوند لطف و احسانی شامل حال آنها شود) سپس آنها را زنده کرد. البته خداوند نسبت به مردم، دارای احسان و صاحب کرم و بخشش است ولی اکثر مردم شکرگزار احسان الهی نیستند. (۲۴۳)

اهمیت جهاد در راه خدا:

(ای مؤمنین شما عاقبت فرار از میدان جنگ و جهاد در راه خدا را دانستید پس بدانید که مرگ فقط به دست خداست بنابراین به فرمان الهی) در راه خدا جهاد کنید و بدانید که خداوند (از تیت و هدف شما در جنگ) آگاه است. (۲۴۴)

اهمیت قرض الحسن:

(ای مؤمنین وقتی که شما قرضی می‌دهید یا انفاقی می‌کنید اگر فقط به خاطر خدا باشد گیرنده آن قرض و انفاق، در واقع خود خداست و شما با خداوند طرف حساب هستید پس) آیا کسی هست که در راه خدا قرض الحسن‌های بدهد تا خداوند آن مبلغ قرض را چندین برابر افزایش دهد (و سپس به خودش برگرداند البته سودی که خداوند از کرم خودش می‌دهد) غیر قابل شمارش است (بنابراین شما از انفاق کردن در راه خدا ترسید که مالتان و روزیتان کم نمی‌شود زیرا) افزایش و کاهش روزیها به دست خداست و شما (با اموالتان و عملکردن بالآخره) به سوی خدا برمی‌گردید. (۲۴۵)

لغات جديده: ٣٠ لغت

الْمَلَأُ: سران قوم ، جمعيت زياد ، گروه . **لنَبِيٌّ:** به پیامبر .
مَلِكًا: پادشاه ، فرمانده . **نُقَاتِلُ:** بجنگیم . **عَسَيْمُ:** احتمال دارد شما ، شاید شما . **أَلَا تُقَاتِلُوا:** که جنگ نکنید . **أَلَا نُقَاتِلُ:** که نجنگیم . **أُخْرِجَنَا:** اخراج شدیم . **دِيَارِنَا:** وطن ما ، سرزمینمان . **أَبْنَانَا:** فرزندان ما . **نَبِيُّهُمْ:** پیامبرشان . **بَعْثَ:** برانگیخت . **طَائُولُتُ:** فرمانده بني اسرائیل . **يَكُونُ:** می باشد . **بِالْمُلْكِ:** به پادشاهی . **لَمْ يُؤْتَ:** داده نشده . **سَعَةً:** فراوانی ، گشايش . **اَصْطَفَاهُ:** برگزید او را . **زَادَهُ:** افزود بر او ، برتری داد او را . **بَسْطَةً:** گسترش . **الْجِسْمُ:** جسم . **يُؤْتِي:** می دهد . **مُلْكَهُ:** پادشاهی او ، فرمانروایی او . **أَنْ يَأْتِيَكُمُ:** که باید به سوی شما . **الْتَّابُوتُ:** صندوق ، جعبه . **سَكِينَةُ:** آرامش . **بَقِيَّةُ:** باقیمانده . **هَارُونُ:** برادر حضرت موسی **تَحْمِلُهُ:** حمل می کند آن را . **لَآيَةً:** قطعاً نشانه

لغات تکراری

أَلْمَ تر ٣٩ إِلَى ٣ مِنْ ٢ بَنَى إِسْرَائِيلَ ٧ بَعْدِ ٥ مُوسَى ٨
إِذْ ٦ قَالُوا ٣ لَهُمْ ٣ ابْعَثْ ٢٠ لَنَا ٤ فِي ٣ سَبِيلَ ١٧
قَالَ ٦ هَلْ ٢٢ إِنْ ٤ كُتِبَ ٢٧ عَلَيْكُمْ ٧ الْقِتَالُ ٣٤ مَا
٢ قَدْ ٩ فَلَمَّا ٤ عَلَيْهِمْ ١ تَوَلَّوْا ٢١ إِلَّا ٣ قَلِيلًا ٧
مِنْهُمْ ١١ عَلِيمٌ ٥ بِالظَّالِمِينَ ١٥ إِنَّ ٣ لَكُمْ ٤ أَنَّى ٣٥
لَهُ ١٦ الْمُلْكُ ١٦ عَلَيْنَا ١١ نَحْنُ ٣ أَحَقُّ ٣٦ مِنْهُ ٩
الْمَالِ ٢٧ الْعِلْمِ ٦ مَنْ ٣ يَشَاءُ ١٤ وَاسْعَ ١٨ آيَةً ١٧
فِيهِ ٢ رَبِّكُمْ ٤ مِمَّا ٢ تَرَى ٢٧ آلُ ٨ الْمَلَائِكَةُ ٦
ذَلِكَ ٢ كُنْتُمْ ٤ مُؤْمِنِينَ ١٤

أَلَمْ تَرِ إِلَى الْمَلَأِ مِنْ بَنَى إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ
مُوسَى إِذْ قَالُوا لِنَبِيٍّ لَهُمْ أَبْعَثْ لَنَا مَلِكًا
نُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قَالَ هَلْ عَسِيْمُ
إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَا نُقَاتِلُوا
قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَا نُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ
قَدْ أُخْرِجَنَا مِنْ دِيَرِنَا وَأَبْنَانَا فَلَمَّا كُتِبَ
عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ٣٤٦ وَ قَالَ
لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ
طَائُولَتَ مَلِكًا قَالُوا أَنَّى يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ
عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ مِنْهُ وَلَمْ
يُؤْتَ سَعَةً مِنْ الْمَالِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ أَصْطَافَنَاهُ
عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَ
الْجِسْمِ وَاللَّهُ يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ
وَاللَّهُ وَسِعٌ عَلِيمٌ ٣٤٧ وَ قَالَ لَهُمْ
نَبِيُّهُمْ إِنَّ إِيَّاهُ مُلْكِكُهُ أَنَّ يَأْتِيَكُمْ
الْتَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ
وَبَقِيَّةٌ مِمَّا تَرَكَ إِلَّا مُوسَى وَإَلْٰلُ
هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ إِنَّ فِي ذَلِكَ
لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ٣٤٨

سرگذشت قوم بنی اسرائیل بعد از وفات حضرت موسی ﷺ:

آیا (از سرگذشت قوم بنی اسرائیل) خبر نداری؟ (که قوم بنی اسرائیل توسط حضرت موسی ﷺ از شر و ظلم آل فرعون نجات یافته بودند ولی بعد از وفات حضرت موسی ﷺ پادشاه ستمگری به نام جالوت بر آنها تسلط یافت و آنها را مورد ستم و فشارهای فراوان قرار داد و بالاخره آنها از این ظلم و ستم و آوارگی به تنگ آمدند و جمعی از) بزرگان قوم بنی اسرائیل (تصمیم گرفتند) به پیامبر خودشان (که بوشی یا اشمئیل نام داشت) بعد از وفات حضرت موسی ﷺ (جانشین وی بود) گفتند: برای (لشکر) ما فرماندهی منصوب کن تا تحت فرماندهی او، در راه خدا بجنگیم (و از این اسارت و آوارگی نجات پیدا کنیم). پیامبرشان (بعد از این درخواست جنگ، از آنها) پرسید: آیا احتمال نمی‌دهید که در صورت فرمان جنگ (و آمدن فرمانده جدید، از فرمان او سرپیچی کرده) نجنيگید؟

(آنها در جواب پیامبر ﷺ) گفتند: چرا (سرپیچی کنیم) و در راه خدا با دشمن نجنگیم در حالی که (دشمن) ما را از خانه‌ها و از نزد فرزندانمان بیرون رانده (و از شهر خود آواره شده‌ایم) پس هنگامی که فرمان جنگ صادر شد (و جنگ شروع شد) بجز عده کمی از آنها (که ادعایی کردند ما آماده جنگ هستیم) همه (از فرمان جنگ) سرپیچی کردند (و دوباره گرفتار ظلم دشمن شدند) و خداوند آگاه است به (حال) ظالمین.

۲۴۶

اعتراض سران بنی اسرائیل به انتخاب طالوت:

(بدنبال درخواست سران قوم بنی اسرائیل از پیامبر خود در خصوص انتخاب فرمانده جدید) پیامبرشان به آنها گفت: خداوند طالوت را به فرماندهی و پادشاهی شما انتخاب کرده است (طالوت مردی نیرومند، شجاع و دانا بود اما از لحاظ مالی ثروتمند نبود و به همین خاطر سران و اشراف قوم بنی اسرائیل هم برای انتخاب پادشاهی، ثروت را ملاک برتری می‌دانستند و لذا به «پادشاهی طالوت» اعتراض کردند)

اعتراض به پادشاهی طالوت:

(و به پیامبرشان) گفتند: چگونه طالوت می‌تواند پادشاه ما (انتخاب) شود در حالی که ما برای این کار شایسته‌تریم (زیرا کسی شایسته پادشاهی است که ثروتمند باشد) و طالوت از نظر مالی، ثروت زیادی ندارد! (پیامبرشان در جواب آنها) گفت: خداوند طالوت را (عنوان پادشاه) بر شما انتخاب کرده و او را از لحاظ علمی و جسمی توانایی و برتری بخشیده است و خداوند حکومت و پادشاهی را به هر کسی که بخواهد عطا می‌کند (نه به کسی که دلخواه شماست) و خداوند (احسانش) وسیع است و (به شایستگی افراد) آگاه است.

۲۴۷

صندوق عهد» نشانه پادشاهی طالوت:

پیامبرشان به آنها گفت: در حقیقت نشانه پادشاهی طالوت این است که آن صندوق مقدس (که توسط دشمنان ربوده شده بود دوباره) توسط فرشتگان بدست شما بر می‌گردد البته این صندوق عهد که مایه آرامش شما و بادگار و میراث پیامبران شماست در واقع عنوان نشانه پادشاهی طالوت برای شماست اگر خداوند را تصدیق می‌کنید.

۲۴۸

* صندوق عهد:

این صندوق همان صندوقی بود که مادر موسی ﷺ او را در داخل آن گذاشت و به رود نیل انداخت و سپس این صندوق بدست قوم بنی اسرائیل افتاد. آنها این صندوق را مقدس می‌شمردند و به آن تبرک می‌جستند. از این رو در جنگها آن صندوق مقدس را با خود می‌بردند و از اثرات معنوی آن، قدرت روحی و آرامش می‌یافتند که بعدها این صندوق از دست آنان ربوده شد. حضرت موسی ﷺ در اواخر عمرش الواح مقدس، زره، عصا و لباس خود را در آن گذاشت و به جانشین خود سپرد. این صندوق از یادگارهای مهم پیامبران بنی اسرائیل بود و در زمان پادشاهی طالوت بصورت معجزه‌آسا توسط فرشتگان برگردانده شد.

لغات جدید: ۳۷ لغت

فصل: جدا و خارج شد . **بالجُنُودِ:** با لشکریان . **مُبْتَلِيكُمْ:** امتحان کننده شما (شما را امتحان می کند) . **بنَهَرٍ:** به نهر آب . **شَرَبَ:** نوشید . **فَلَيْسَ:** پس نیست . **لَمْ يَطْعَمْهُ:** نخورد آن را . **اغْرَفَ:** برگرفت، با دست برداشت . **غُرْفَةً:** کف دست، یک مشت آب ، منزل رفیع . **فَشَرُبُوا:** پس نوشیدند . **جَاوَرَهُ:** عبور کرد از آن . **طَاقَةً:** قدرت، توانایی . **بِجَالُوتَ:** در مقابل لشکر جالوت . **جُنُودِهِ:** لشکریانش . **فِتَةً:** گروه . **قَلِيلَةً:** کم . **غَلَبَتْ:** غلبه کرد، پیروز شد . **بَرَزَوا:** ظاهر شدند، روپروردند ، بیرون شدند، آشکار شدند . **بِجَالُوتَ:** در مقابل جالوت . **أَفْرَغُ:** فرو بریز . **صَبِرًا:** شکیابی . **ثَبَّتَ:** استوار ساز . **أَقْدَامَنَا:** قدم های ما . **أَنْصُرَنَا:** یاری کن ما را . **الْقَوْمُ:** قوم . **فَهَزَمُوهُمْ:** پس شکست دادند آنان را . **قَتَلَ:** کشت . **دَاؤُدُ:** حضرت داود . **جَالُوتَ:** جالوت . **آتَاهُ:** عطا کرد به او . **عَلَمَهُ:** یاد داد به او . **لَوْلَا:** اگر نبود . **دَفْعَ:** دفع کردن . **لَفَسَدَتْ:** قطعاً فاسد شد . **تَلُوْهَا:** تلاوت می کنیم آن را **عَلَيْكَ:** بر تو . **الْمُرْسَلِينَ:** پیامبران

— لغات تکراری —

فَلَمَّا ۴ طَالُوتُ ۴۰ قَالَ ۶ إِنَّ ۳ فَمَنْ ۷ مِنْ ۹ مِنْ ۷
مَنْ ۳ فَانَّهُ ۱۵ إِلَى ۳ بِيَدِهِ ۳۸ قَلِيلًا ۷ مِنْهُمْ ۱۱
هُوَ ۵ الَّذِينَ ۱ آمَنُوا ۳ مَعَهُ ۳۳ قَالُوا ۲ لَا ۱ لَنَّا
الْيَوْمَ ۱ يَئْنُونَ ۷ أَنَّهُمْ ۷ مُلَاقُوا ۷ كَمْ ۳۳ مِنْ ۲
كَثِيرَةً ۳۹ بِيَدِنِ ۱۵ مَعَ ۷ الصَّابِرِينَ ۲۳ لَمَّا ۱۴ رَبَّا
عَلَيْنَا ۱۱ عَلَى ۲ الْكَافِرِينَ ۶ الْمُلْكَ ۱۶ الْحُكْمَةَ
۲۰ مَمَّا ۲ يَشَاءُ ۱۴ النَّاسُ ۳ بَعْضُهُمْ ۱۱ بِبَعْضٍ ۱۳
الْأَرْضُ ۳ لَكِنْ ۱۶ دُو ۱۶ فَضْلٌ ۱۰ الْعَالَمِينَ ۱ تِلْكَ
۱۷ آيَاتٌ ۱۵ بِالْحَقِّ ۱۱ إِنَّكَ ۶ لَمِنَ ۲۰

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّكَ اللَّهَ
مُبْتَلِيكُمْ بِنَهَرٍ فَمَنْ شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ
مِنِّي وَمَنْ لَمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ مِنِّي إِلَّا مَنْ
أَغْرَفَ عُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا
مِنْهُمْ فَلَمَّا جَاءَنَّهُ هُوَ وَالَّذِينَ
ءَامَنُوا مَعَهُ قَالُوا لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ
بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ
يَظْهُونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُوا اللَّهَ كَمْ مِنْ
فِتَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِتَةً كَثِيرَةً بِيَدِنِ
الَّهُ وَالَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ۴۰ وَلَمَّا بَرَزَوا
لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا بَنَّنَا أَفْرَغَ
عَلَيْنَا صَبَرًا وَثَبَّتَ أَقْدَامَنَا وَأَنْصَرَنَا
عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ۴۱ فَهَزَمُوهُمْ
بِيَدِنِ اللَّهِ وَفَتَلَ دَاؤُدُ جَالُوتَ وَ
ءَاتَكَهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ وَعَلَمَهُ
مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفَعَ اللَّهُ النَّاسَ بَعْضَهُمْ
بِبَعْضٍ لَفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَكِنْ
الَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى الْكَلِمِينَ ۴۲
تِلْكَ ءَايَاتُ اللَّهِ تَلَوْهَا عَلَيْكَ
بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ۴۳

طالوت و امتحان سپاهیانش برای جنگ با جالوت:

(سرانجام، بنی اسرائیل بعد از بدست آمدن صندوق عهد، رهبری و فرماندهی طالوت را قبول کردند و به فرمان طالوت آماده جنگ شدند) و آنگاه طالوت به همراه لشکرکشان از شهر جدا و خارج شدند (و بسوی جنگ با جالوت حرکت کردند. طالوت در وسط راه به سپاهیانش) گفت: (ما در طول مسیر به رودخانه‌ای می‌رسیم که) خداوند شما را به آب آن رودخانه امتحان می‌کند پس هر کس از آن بنوشد از یاران من نیست و هر کس از آن نتوشد از (یاران خاص) من خواهد بود و کسی که فقط یک کف دست از آن بردارد (و تشنجگی اش را برطرف کند اشکالی ندارد) از یاران من است. (لشکرکشان طالوت هر چند اطاعت او را پذیرفته بودند ولی در این امتحان به توصیه‌های فرمانده شان عمل نکردند و عده زیادی) از آب نهر نوشیدند فقط تعداد اندکی از آن آب ننوشیدند.

یاران خاص طالوت:

پس آنگاه (بعد از امتحان)، که طالوت و مؤمنینی که همراه او بودند از رودخانه عبور کردند (آنها یعنی که از آن امتحان مردود شده بودند) گفتند: ما امروز قدرت جنگیدن با لشکر جالوت را نداریم (و آنها یعنی که در این امتحان قبول شده و از یاران خاص طالوت و از) کسانی بودند که به ملاقات پروردگارشان در قیامت یقین داشتند، گفتند: چه بسیار اتفاق افتاده که «گروه اندکی بخواست خدا بر جمعیت زیادی غلبه کردند» (پس بهتر است با توکل بر خداوند از جنگ عقب‌نشینی نکنیم و در اطاعت فرمانده خود باشیم که) خداوند با استقامت کنندگان است. **﴿۲۴۹﴾**

شروع جنگ میان دو لشکر طالوت و جالوت:

(سپاهیان تحت فرمان طالوت که با اعتقاد کامل در امتحانات الهی قبول شده بودند) هنگامی که (جنگ شروع شد و) در برابر جالوت و لشکرکش قرار گرفتند از خداوند اینگونه درخواست کردند: خدایا بر ما صبر و استقامت عطا کن و قدمهای ما را (در این جنگ و در برابر دشمن) محکم و استوار ساز (تا فرار یا عقب‌نشینی نکنیم و در این جنگ نابرابر) ما را بر دشمن پیروز بفرما. **﴿۲۵۰﴾**

شکست لشکر جالوت و کشته شدن جالوت بدست داود^{علیه السلام}:

(پس خداوند دعا و درخواست یاران خاص طالوت را قبول کرد) و بخواست خداوند لشکر جالوت را شکست دادند (و در این جنگ) حضرت داود^{علیه السلام} جالوت را کشت و خداوند به او مقام پادشاهی و حکمت (و روش حکومت کردن) عطا کرد و از آنچه می‌خواست به او یاد داد.

(آری به راستی) اگر خداوند شر دشمنان را به وسیله مؤمنین کامل دفع نکند، زمین را فساد فرا می‌گیرد ولی خداوند نسبت به اهل جهان لطف و احسان دارد. **﴿۲۵۱﴾**

(پس ای مؤمنین به هوش باشید و از این همه داستانهایی که در مورد مرگ هزاران نفر از فراریان جنگی و دوباره زنده شدنشان به دعای پیامبر شان و داستان به پادشاهی رسیدن طالوت که یک کشاورز بود و ماجراهای پیروزی عده خاصی از لشکر طالوت بر لشکر عظیم جالوت عبرت بگیرید زیرا) اینها از نشانه‌های قدرت خداوند است و این داستانهایی که نقل می‌کنیم حقیقت دارد (زیرا این داستانها را از طریق وحی) بر تو می‌خوانیم و (ای پیامبر اسلام) مسلماً تو از پیامبران الهی هستی. **﴿۲۵۲﴾**

لغات جديد: ٢٤ لغت

أَنْزَلْنَاهَا: نازل كرديم آن را . **فَرَضَنَاهَا:** تعین كرديم آن را، واجب كرديم آن را . **الرَّازِيَةُ:** زن زناکار . **الرَّازِي:** مرد زناکار . **فَاجْلَدُوا:** پس تازیانه بزنید . **جَلْدٌ:** تازیانه . **لَا تَأْخُذُكُمْ:** نگیرد شما را . **رَأْفَةُ:** دلسوزی، مهریانی . **لِيَشْهَدُ:** باید شاهد باشد . **عَذَابَهُمَا:** مجازات آن دو . **لَا يَنْكِحُ:** ازدواج نمی‌کند . **لَا يَنْكِحُهُمَا:** ازدواج نمی‌کند با او . **يَرْمُونُ:** نسبت می‌دهند (نسبت ناروا می‌دهند، متهم می‌کنند) . **لَمْ يَأْتُوا بِ:** نیاوردن . **بِارْبَعَةِ (بِ + اربعة):** چهار . **فَاجْلَدُوهُمْ:** پس تازیانه بزنید به آنها . **ثَقَانِيَنَ:** هشتاد . **لَا تَقْبِلُوا:** قبول نکنید . **فَشَهَادَةُ:** پس گواهی دادن . **أَرْبَعُ:** چهار . **شَهَادَاتُ:** گواهی‌ها، قسم‌ها . **الْخَامِسَةُ:** پنجمین . **يَسْدُرُوُ:** دفع می‌کند . **أَنْ تَشْهَدَ:** اینکه شهادت دهد

— ٥ — لغات تکراری

بسم ١ الرحمن ١ الرحيم ١ سُورَةُ ١٩٧ أَنْزَلْنَا ٨ فيها ٥ آيات ١٥ بِيَنَاتٍ ١٣ لَعْلَكُمْ ٤ تَذَكَّرُونَ ١٤٩ كُلَّ ٤ واحدٌ ٩ مِنْهُمَا ١٦ مِئَةً ٤٣ بِهِمَا ٢٤ فِي ٣ دِينِ ١ إِنْ ٤ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ ٨٧ بِاللَّهِ ٣ الْيَوْمِ ١ الْآخِرِ ٣ طَائِفَةً ٥٨ من ٢ الْمُؤْمِنِينَ ١٤ إِلَّا ٣ أَوْ ٤ مُشْرِكَةً ٢٥ مُشْرِكٌ ٣٥ حُرْمٌ ٥٦ ذَلِكَ ٢ عَلَى ٢ الَّذِينَ ١ الْمُحْسَنَاتِ ٨٢ ثُمَّ ٥ شَهَدَاءِ ٢٠ لَهُمْ ٣ شَهَادَةٌ ٢١ أَبَدًا ١٥ أُولُئِكَ ٢ هُمْ ٢ الْفَاسِقُونَ ١٥ تَابُوا ٢٤ بَعْدَ ٥ أَصْلَحُوا ٢٤ فَإِنَّ ٩ غَفُورٌ ٢٦ أَزْوَاجَهُمْ ٢٥٢ لَمْ يَكُنْ ٣٠ أَنْفُسُهُمْ ٣ أَحَدُهُمْ ١٥ إِنَّهُ ٦ لَمَنْ ٢٠ الصَّادِقِينَ ٤ أَنَّ ٥ لَغَتَ ٥٧ عَلَيْهِ ٦ كَانَ ٦ الْكَافِرِينَ ٥٧ عَنْهَا ٦ الْعَذَابَ ٣ غَضَبَ ١٤ عَلَيْهَا ٢٢ الصَّادِقِينَ ٤ لَوْلَا ٤١ فَضْلُ ١٠ عَلَيْكُمْ ٧ رَحْمَتُهُ ١٠ تَوَّابٌ ٦ حَكِيمٌ ٦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُورَةُ أَنْزَلْنَاهَا وَفَرَضَنَاهَا وَأَنْزَلْنَا فِيهَا إِيَّاَنَا بِيَنَاتٍ
لَعْلَكُمْ تَذَكَّرُونَ ١ الْرَّازِيَةُ وَالرَّازِيَ فَاجْلَدُوا
كُلَّ وَجْهٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدٍ وَلَا تَأْخُذُكُمْ بِهِمَا
رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ وَلِيَشَهَدَ عَذَابَهُمَا طَايِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
الرَّازِي لَا يَنْكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ مُشْرِكَةً وَالرَّازِي
لَا يَنْكِحُهُمَا إِلَّا زَانِيَنَّ أَوْ مُشْرِكِيْنَ وَحْرِمَ ذَلِكَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ ٣ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْسَنَاتِ ثُمَّ
لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شَهَادَةٍ فَاجْلَدُوهُمْ ثَمَنِيْنَ جَلْدًا
وَلَا نَقْبِلُوا لَهُمْ شَهَدَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَسِيقُونَ
إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ٤ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَوْلَيْكُنْ هُمْ
شَهَادَاءِ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَدَهُمْ أَحَدُهُمْ أَرْبَعَ شَهَدَاتٍ
بِاللَّهِ إِنَّهُ لِمِنَ الصَّادِقِينَ ٦ وَالْخَمِسَةُ أَنَّ
لَعَنَتَ اللَّهُ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَذِيْبِينَ ٧ وَبِيرْفَوْ
عَنْهَا الْعَذَابَ أَنَّ تَشَهَّدَ أَرْبَعَ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ
لِمِنَ الْكَذِيْبِينَ ٨ وَالْخَمِسَةُ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ
عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ٩ وَلَوْلَا فَضْلُ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ١٠

بنام خداوند بخششندۀ مهریان

قرآن کتاب احکام الهی و یادآوری حقایق و نشانه‌های خداوند:

(خداوند می‌فرماید) این سوره‌ای است که ما آن را فرو فرستادیم و (اطاعت از دستورات و احکام آن را) واجب نمودیم و در آن آیات بیانات (مانند حقایقی از توحید و معاد و نبوت و غیره) نازل کردیم شاید شما متذکر شوید (زیرا فطرت شما با آن موافق و همراه است).

﴿۱﴾

حکم کلی زن و مرد بدکار:

به هر یک از زن و مرد زناکار صد تازیانه بزنید و هرگز نباید در اجرای این حد الهی گرفتار رافت (و محبت کاذب و دروغین) شوید، اگر به خدا و روز جزا ایمان دارید، و باید گروهی از مؤمنان حضور داشته باشند و مجازات آن دو را مشاهده کنند.

﴿۲﴾

برهیز مؤمنان از زندگی با زناکاران

مرد زناکار جز با زن زناکار یا مشرک ازدواج نمی‌کند و زن زناکار را جز مرد زناکار یا مشرک به ازدواج خود در نمی‌آورد و این کار بر مؤمنان حرام شده است.

﴿۳﴾

مجازات متهم کردن زنان پاکدامن:

(با توجه به مجازات شدید زن و مرد زناکار، برای اینکه انسانهای مغرض و بی‌تقوّا نتوانند، افراد پاک و مؤمن را مورد اتهام قرار دهنند می‌فرماید) و کسانی که زنان پاکدامن را متهم می‌کنند سپس چهار شاهد (عادل بر ادعای خود) نمی‌آورند، آنها را هشتاد تازیانه بزنید و شهادتشان را (تا آخر عمر) هرگز نپذیرید و آنها فاسقانند.

﴿۴﴾

راه بخشش گناه، توبه به سوی خدا و اصلاح آثار بد گناه:

(در آیه قبل آمد که اگر کسی به زن پاکدامنی تهمت زنا زد و نتوانست چهار شاهد عادل بیاورد به او هشتاد تازیانه می‌زنند و شهادتش را هرگز قبول نمی‌کنند و او جزء فاسقان است) مگر کسانی که بعد از آن (تهمت زدن) توبه کنند و جبران نمایند (یعنی هر جا آبرو ریزی کردند بروند و اصلاح کنند) پس (در این صورت) همانا خداوند آمرزنده (گناهان آنها) و مهریان است

﴿۵﴾

حکم قدف و روش پیاده شدن آن:

و کسانی که همسران خود را متهم (به زنا و عمل منافی عفت) می‌کنند، و گواهانی جز خودشان ندارند هر یک از آنها باید چهار مرتبه به نام خدا قسم بخورند که از راستگویان است.

﴿۶﴾

و (در) پنجمین بار (بگوید): لعنت خدا بر او باد، اگر از دروغگویان باشد.

﴿۷﴾

قسم خوردن زن باعث رفع اتهام می‌گردد:

(اگر زن سخنان شوهرش را تصدیق کند یا حاضر به نفی اتهام از خود نشود مجازات حد زنا بر او ثابت است اما) آن زن نیز می‌تواند کیفر (زنا) را از خود دور کند، به این ترتیب که چهار بار خدا را به شهادت طلبد که آن مرد (یعنی شوهرش در این نسبتی که به او می‌دهد) از دروغگویان است.

﴿۸﴾

و در مرتبه پنجم بگوید: غضب خدا بر او باد اگر آن مرد (یعنی شوهرش) از راستگویان باشد! (زن با انجام این برنامه در برابر اتهام شوهرش از خود رفع اتهام می‌کند، اجرای این برنامه نتایجی دارد. از جمله ۱- بدون نیاز به صیغه طلاق این زن و شوهر فوراً از هم جدا می‌شوند ۲- برای همیشه این زن و مرد بر هم حرام می‌گردند.

۳- حد قذف (مجازات آیه ۴ همین سوره) از مرد و حد زنا از زن برداشته می‌شود ۴- فرزندی که از این ماجرا به وجود آید از مرد منتفی است، اما نسبتش با زن محفوظ است).

﴿۹﴾

مهریانی و لطف خداوند بر بندهای خود:

و اگر فضل و رحمت خدا شامل حال شما نبود (بسیاری از شما گرفتار مجازات سخت الهی می‌شدید) و اینکه او توبه‌پذیر و حکیم است.

﴿۱۰﴾

لغات جديد: ١٧ لغت

بالأَفْكَرِ: دروغ بزرگ را . **لَا تَحْسِبُوهُ:** پندرارید آن را، گمان نکنید که آن . **اَكْتَسَبَ:** کسب کرد، مرتكب شد. **كِبْرَةُ:** بزرگ آن را، بخش عده آن را. **سَمْعَتُهُ:** شنیدید آن را. **أَفْكُرُ:** دروغ بزرگ . **لَوْلَا جَاءُوا بِهِ:** چرا نیاوردن . **فَادِ:** پس هنگامی که . **بِالشَّهَدَاءِ:** شاهدان را. **تَلَقَّوْهُ:** دریافت می کنید آن را. **بِالسَّيْنَتِكُمْ:** با زبانهایتان . **بِأَفْوَاهِكُمْ:** با دهانهایتان (تقولون بافواهکم: دهان به دهان می گویید) . **تَحْسِبُونَهُ:** می پندرارید آن را، گمان می کنید که آن . **أَنْ تَكَلَّمَ:** که سخن بگوییم . **أَنْ تَعُودُوا:** که بر گردید، که تکرار کنید . **مِثْلُهِ:** به مثل آن، نظیر آن را. **أَنْ تَشْيِعَ:** که شایع شود، که پخش گردد، که آشکار شود

لغات تکراری

انَّ ۚ الَّذِينَ ۖ جَاءُوا ۖ ۷٤ ۖ عَصْبَةً ۖ ۲۳٦ ۖ مِنْكُمْ ۖ شَرَّاً ۖ
۳٤ ۖ لَكُمْ ۖ ۴ ۖ بَلْ ۖ ۱۳ ۖ هُوَ ۖ ۵ ۖ خَيْرٌ ۖ ۸ ۖ لِكُلِّ ۖ ۲۳ ۖ اَمْرَىٰ ۖ
۳۰۱ ۖ مِنْهُمْ ۖ ۱۱ ۖ مَا ۖ ۲ ۖ مِنَ ۖ الْاَثْمِ ۖ ۲۶ ۖ الَّذِي ۖ ۴ ۖ تَوَلَّ ۖ لَهُ ۖ
۲۱۱ ۖ عَذَابٌ ۖ ۳ ۖ عَظِيمٌ ۖ ۲۱ ۖ اَذْ ۖ ۶ ۖ ظَنٌّ ۖ
۴۹ ۖ الْمُؤْمِنُونَ ۖ ۸۲ ۖ الْمُؤْمِنَاتُ ۖ ۱۴۳ ۖ بِأَنفُسِهِمْ ۖ قَالُوا ۖ ۲ ۖ هَذَا ۖ
۵ ۖ مُبِينٌ ۖ ۲۵ ۖ عَلَيْهِ ۖ ۶ ۖ بَارِبَعَةٍ ۖ ۲۵۰ ۖ شُهَدَاءٍ ۖ ۲۰ ۖ لَمْ يَأْتُوا ۖ
۳۵۰ ۖ فَأُولَئِكَ ۖ ۱۲ ۖ عَنَّا ۖ ۸ ۖ هُمُ ۖ ۲ ۖ الْكَاذِبُونَ ۖ ۲۷۹ ۖ فَضْلٌ ۖ
۱۰ ۖ عَلَيْكُمْ ۖ ۷ ۖ رَحْمَةٌ ۖ ۱۰ ۖ فِي ۖ ۳ ۖ الدِّيَنِ ۖ ۱۳ ۖ الْآخِرَةِ ۖ
۱۵ ۖ لَمَسْكُمْ ۖ ۱۸۵ ۖ أَفْضَلُمْ ۖ ۳۱ ۖ فِيهِ ۖ ۲ ۖ تَقُولُونَ ۖ ۱۲ ۖ لَيْسَ ۖ بِهِ ۖ
۴ ۖ عِلْمٌ ۖ ۶ ۖ هَيَّا ۖ ۳۰۵ ۖ قُلْتُمْ ۖ ۸ ۖ مَا يَكُونُ ۖ ۱۲۷ ۖ لَنَا ۖ ۶ ۖ بِهَذَا ۖ
۵ ۖ سُبْحَانَكَ ۖ ۶ ۖ بُهْتَانٌ ۖ ۸۱ ۖ يَعِظُكُمْ ۖ ۳۷ ۖ اَبَدًا ۖ ۱۵ ۖ اَنْ ۖ
۱۴ ۖ كُنْتُمْ ۖ ۴ ۖ مُؤْمِنِينَ ۖ ۲۹ ۖ يَبْيَّنُ ۖ ۲۹ ۖ الْآيَاتِ ۖ ۱۵ ۖ عَلِيمٌ ۖ
۳ ۖ حَكِيمٌ ۖ ۶ ۖ يُحْبِّونَ ۖ ۷۵ ۖ الْفَاحِشَةُ ۖ ۶۷ ۖ اَمْنُوا ۖ ۳ ۖ لَهُمْ ۖ ۳ ۖ اَلْيَمْ ۖ
۱۲ ۖ يَعْلَمُ ۖ ۴ ۖ اَنْتُمْ ۖ ۶ ۖ لَا تَعْلَمُونَ ۖ ۶ ۖ اَنَّ ۖ ۵ ۖ رَوْفٌ ۖ ۲۲ ۖ رَحِيمٌ ۖ ۱

إِنَّ الَّذِينَ جَاءُوا ۖ بِالْأَفْكَرِ ۖ عَصَبَةٌ ۖ مِنْكُمْ لَا تَحْسِبُوهُ
شَرَّالَكُمْ بَلْ هُوَ خَيْرُكُمْ لِكُلِّ اَمْرٍ ۖ مِنْهُمْ
مَا اَكْتَسَبَ مِنَ الْاِثْمِ وَالَّذِي تَوَلَّ ۖ كَبُرُهُ مِنْهُمْ
لَهُ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۖ ۱۱ ۖ لَوْلَا إِذْ سَمِعُتُمُوهُ ظَنَّ الْمُؤْمِنُونَ
وَالْمُؤْمِنَاتُ ۖ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا ۖ وَقَالُوا هَذَا اَفْكَرُ
۹ ۖ مُبِينٌ ۖ ۱۲ ۖ لَوْلَا جَاءَ ۖ وَعَلَيْهِ بِأَرْبَعَةٍ شُهَدَاءَ
فَإِذَا لَمْ يَأْتُوا بِالْشُهَدَاءِ فَأُولَئِكَ عِنْدَ اللَّهِ هُمُ
۱۳ ۖ الْكَذِبُونَ ۖ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ
فِي الدُّنْيَا وَالاِخْرَةِ لَمَسْكُمْ فِي مَا اَفْضَلْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ
۱۴ ۖ عَظِيمٌ ۖ اِذْ تَلَقَّوْنَهُ بِالسِّنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ
بِأَفْوَاهِكُمْ مَا لَيْسَ لَكُمْ بِهِ عِلْمٌ وَتَحْسِبُونَهُ هُنَّا
۱۵ ۖ وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ ۖ وَلَوْلَا إِذْ سَمِعُتُمُوهُ
۱۶ ۖ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا اَنْ تَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا
۱۷ ۖ بِهَتْنَ عَظِيمٌ ۖ يَعِظُكُمُ اللَّهُ اَنْ تَعُودُوا
۱۸ ۖ لِمِثْلِهِ اَبَدًا اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۖ وَبِيَنِ اللَّهِ
۱۹ ۖ لَكُمُ الْاِيَّاتِ ۖ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ۖ اِنَّ الَّذِينَ
۲۰ ۖ يُحِبُّونَ اَنْ تَشْيِعَ الْفَحْشَةَ فِي الدِّينِ اَمَنُوا
۲۱ ۖ لَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ۖ فِي الدُّنْيَا وَالاِخْرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ
۲۲ ۖ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ۖ وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ
۲۳ ۖ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَانَّ اللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ

نتیجه تهمت به بی‌گناهان، عذاب عظیم است:

کسانی که آن تهمت عظیم را (درباره یکی از زنان پیامبر ﷺ) مطرح کردند گروهی از شما بودند، (سپس به مؤمنانی که از بروز چنین اتهامی ناراحت شده بودند، دلداری می‌دهد که) گمان نکنید این ماجرا برای شما شرّ است، بلکه برای شما خیر بود، (چرا که پرده از نیات پلید دشمنان شکست‌خورده و منافقین برداشت اینهایی که دست به چنین گناهی زدند) هر کدام سهم خود را از مجازات آن خواهد داشت و کسی که بخش عظیم آن را بر عهده گرفت، عذاب بزرگ (و دردناکی) برای اوست.

﴿۱۱﴾

درستی هیچ خبری را بدون تحقیق قبول نکنید:

(خداآوند متعال مؤمنان فریب خورده را مورد خطاب و سرزنش قرار داده و می‌فرماید) چرا هنگامی که این (تهمت) را شنیدید مردان و زنان با ایمان نسبت به خود (و کسی که همچون خود آنها بود) گمان خیر نبردند؟ چرا نگفتید این یک دروغ بزرگ و آشکار است؟ (از دشمنان پیامبر و منافقین انتظاری غیر از این نیست، اما شما مؤمنان چرا فریب خوردید؟).

﴿۱۲﴾

(تا کنون سرزنشها جنبه اخلاقی و معنوی داشت اما در این آیه جنبه قضائی دارد و می‌فرماید) چرا آنها را موظّف به آوردن چهار شاهد ننمودید، اکنون که چنین گواهانی را نیاوردند، آنها نزد خدا دروغگویانند.

﴿۱۳﴾

اگر فضل و رحمت خدا در دنیا و آخرت شامل حال شما نبود، به خاطر این کاری که در آن وارد شدید عذاب عظیمی دامانتان را می‌گرفت.

﴿۱۴﴾

وظیفه مؤمنان در برخورد با شایعه:

(این آیه در حقیقت توضیح بیشتر بحث گذشته است که چگونه آنها در این گناه بزرگ بر اثر سهل‌انگاری غوطه‌ور شدند. لذا خداوند می‌فرماید: به خاطر بیاورید هنگامی را که به استقبال این دروغ بزرگ می‌رفتید (و این شایعه را) از زبان یکدیگر می‌گرفتید و با دهان خود سخنی می‌گفتید، که به آن علم و یقین نداشtid و گمان می‌کردید این مسئله کوچکی است، درحالی که در نزد خداوند بزرگ است.

﴿۱۵﴾

برهیز از گسترش زشیها:

چرا هنگامی که این دروغ بزرگ را شنیدید، نگفتید ما مجاز نیستیم از این سخن بگوئیم (چرا که تهمتی است بدون دلیل) منزهٔ تو ای پروردگارا این بهتان بزرگی است.

﴿۱۶﴾

﴿۱۷﴾

خداآوند شما را اندرز می‌دهد که هرگز چنین کاری را تکرار نکنید، اگر ایمان (به خدا و روز جزا) دارید.

خداآوند آیات خود را برای شما تبیین می‌کند و خداوند بسیار دانا و حکیم است (همه این سفارشها از روی حکمت او و به خیر و صلاح شماست).

﴿۱۸﴾

مجازات گسترش دادن بدیها و گناهان:

کسانی که دوست دارند زشیها (و گناهان) در میان مردم با ایمان شیوع یابد، عذاب دردناکی برای آنها در دنیا و آخرت است و خداوند می‌داند (همه چیز حتی نیات شما را) ولی شما نمی‌دانید.

﴿۱۹﴾

و اگر فضل و رحمت الهی شامل حال شما نبود و اینکه خداوند مهربان و رحیم است (مجازات سختی دامانتان را فرا می‌گرفت).

﴿۲۰﴾

لغات جدید: ۲۲ لغت

ما زَكِيٌ: پاک نشد (پاک نمی شد). **لَا يَأْتِلُ:** کوتاهی نکند، نباید قسم بخورد. **أُولُوا الْفَضْلُ:** صاحبان فضل، صاحبان سرمایه (سرمایه داران). **أَن يُؤْتُوا:** که بدهنند. **أُولَى الْقُرْبَى:** نزدیکان، خویشاوندان. **لِيَغْفُرُوا:** باید عفو کنند. **لِيصْفُحُوا:** باید صرف نظر کنند، باید نادیده بگیرند. **آتَا تُحْبِّبُونَ:** آیا دوست ندارید. **أَن يَغْفِرَ:** که ببخشاید. **الْغَافِلَاتِ:** بی خبرها. **تَشْهَدُ:** گواهی می دهد. **يُوَقِّيْهُمُ:** بی کم و کاست می دهد. **الْخَيَّثَاتِ:** زنان ناپاک. **لِلْخَيَّثِينَ:** برای مردان ناپاک. **الْخَيَّشُونَ:** مردان ناپاک. **الْخَيَّثَاتِ:** برای زنان ناپاک. **لِلْطَّيَّيِّينَ:** برای مردان ناپاک. پاک. **الْطَّيَّيِّونَ:** مردان پاک. **الْطَّيَّيِّاتِ:** برای زنان پاک. **مُبَرَّوْنَ:** برکناران. **تَسْتَأْنِسُوا:** با انس و محبت اجازه می گیرید، آشنایی می دهید. **تُسَلِّمُوا:** سلام می کنید

لغات تکراری

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا	۳	لَا تَتَبَعُوا	۲۵	خُطُوطَ
الشَّيْطَانَ	۶	مَنْ	۲	يَتَبَعُ
بِالْفَحْشَاءِ	۴۵	الْمُنْكَرِ	۶۳	لَوْمًا
رَحْمَتَهُ	۱۰	مِنْكُمْ	۱۰	فَضْلٍ
بِزَكِيٍّ	۸۶	بِشَاءٍ	۱۴	سَمِيعٍ
الْمَسَاكِينَ	۱۲	الْمُهَاجِرِينَ	۲۰۳	فِي
غَفُورٌ	۲۶	رَحِيمٌ	۱	إِنَّ
الْمُؤْمَنَاتِ	۸۲	بِرْمُونَ	۳۵۰	الْمُحْصَنَاتِ
عَذَابٌ	۳	عَظِيمٌ	۳	عَلَيْهِمْ
دِينَهُمْ	۵۳	يَوْمٌ	۱	السَّيِّئَاتِ
الْطَّيَّيِّاتُ	۸	عَلَيْهِمْ	۱	السَّيِّئَاتِ
رِزْقٌ	۴	مَمْنُونَ	۲۹	أَنَّ
بِيُوتِكُمْ	۵۶	كَانُوا يَعْمَلُونَ	۲۰	هُوَ
أَعْلَمُكُمْ	۴	أَرْجُلُهُمْ	۱۱۳	الْمُبِينُ
نَذَرُكُونَ	۱۴۹	بِمَا	۲	دِينُهُمْ

يَأَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا لَا تَتَبَعُوا خُطُوطَ
الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعُ خُطُوطَ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ
بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَا فَضْلٌ لِلَّهِ عَلَيْكُمْ
رَحْمَتُهُ مَا زَكِيٌّ مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا وَلَكُنَّ اللَّهَ يُنْزِي
مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيهِمْ ۚ ۲۱ وَلَا يَأْتِلُ أُولُوا
الْفَضْلِ مِنْكُمْ وَالسَّعَةُ أَنْ يُؤْتُوا أَوْلَى الْقُرْبَى
وَالْمَسَكِينَ وَالْمَهَاجِرِينَ فِي سَيِّلِ اللَّهِ وَ
لِيغْفُرُوا لِيصْفُحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ
وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۖ ۲۲ إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ
الْمُحْسَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمَنَاتِ لِعُنُوانِ الدُّنْيَا
وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ۖ ۲۳ يَوْمَ تَشَهِّدُ
عَلَيْهِمْ أَسْيَنتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
يَوْمَ مِيزِيْدِ يَوْمِ الْحِجَّةِ دِينَهُمُ الْحَقُّ وَيَعْلَمُونَ
أَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ الْمُبِينُ ۖ ۲۴ الْخَيَّثُونَ لِلْخَيَّثَاتِ
وَالْخَيَّثُونَ لِلْخَيَّثَاتِ وَالْطَّيَّبَاتِ لِلْطَّيَّيِّينَ
وَالْطَّيَّبُونَ لِلْطَّيَّبَاتِ أُولَئِكَ مَبَرُونَ
مَمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ۖ ۲۵
يَأَيُّهَا الَّذِينَ أَمْنَوْا لَا تَدْخُلُوا بُيوْتًا غَيْرَ
بِيُوتِكُمْ حَقًّا تَسْتَأْنِسُوا وَتَسْلِمُوا عَلَىَّ
أَهْلِهَا ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ۖ ۲۶

تبعیت از شیطان علت رواج زشیها و اعمال ناپسند:

(این آیات به مؤمنان توجه و تذکر می‌دهد که آثار و عوامل شیطانی را از همان ابتدای کار، دقیقاً شناسائی و از خود دور کنند تا موجب انحراف و گمراهی آنان نگردد، بنا بر این می‌فرماید): ای کسانی که ایمان آورده‌اید از گامهای شیطان پیروی نکنید، هر کس قدم جای قدمهای شیطان بگذارد (گمراهش سازد) چرا که او امر به فحشا و منکر می‌کند، و اگر فضل و رحمت الهی به سراغ شما نمی‌آمد احدي از شما هرگز پاک نمی‌شد، ولی خداوند هر که را بخواهد (او با ایمان و اخلاص و اعمال صالح خود را شایسته کرده باشد) پاک می‌گرداند و خداوند شنوا و دانا است.

﴿۲۱﴾

لزوم کمک کردن ژروتمدان به فقیران و مستمندان:

آنهايي که صاحبان سرمایه و ثروت هستند، باید سوگند یاد کنند، که از انفاق نسبت به نزدیکان و مستمندان و مهاجران در راه خدا دریغ نمایند، آنها باید عفو و بخشش نمایند، آیا دوست نمی‌دارید، خداوند شما را بیخشد؟ و خداوند بخشند و مهربان است.

﴿۲۲﴾

نتیجه غمیار برای تهمت زنده:

(خداؤند متعال مجدهاً به مسئله قذف و متهم ساختن زنان پاکدامن توسط شایعه‌سازان پنهان می‌پردازد که آنها خیال نکنند برای همیشه می‌توانند از مجازات الهی بگریزند، پس می‌فرماید) کسانی که زنان پاکدامن و بی‌خبر (از آلودگی) و مؤمن را متهم می‌سازند، در دنیا و آخرت از رحمت الهی به دورند و عذاب بزرگی در انتظارشان است.

﴿۲۳﴾

شهادت اعضاء بدن مجرمان

(در درس قبل کسانی که نسبت به زنان مؤمن و پاکدامن تهمت ناروا می‌زنند در دنیا و آخرت مورد لعنت قرار می‌گیرد و عذاب بزرگی در انتظار آنان می‌باشد در این آیه وضع و حال این تهمت زنندگان در دادگاه عدل الهی بیان می‌گردد و می‌فرماید: آنها عذاب عظیمی دارند) در آن روز که زبانهای آنها و دستها و پاهایشان بر ضد آنها گواهی می‌دهند.

﴿۲۴﴾

در آن روز خداوند جزای واقعی آنها را بی کم و کاست می‌دهد و می‌دانند که خداوند حق و حقیقت آشکار است.

﴿۲۵﴾

پاکان یار و همراه همدیگرند و ناپاکان نیز لاق بکدیگرند:

زنان خبیث و ناپاک از آن مردان خبیث و ناپاکند همانگونه که مردان ناپاک دارند، (در مقابل آنها) زنان طیب و پاک، به مردان طیب و پاک تعلق دارند، و مردان پاک و طیب از آن زنان پاک و طیبند، آنها (مردان و زنان پاکدامن) از نسبتهای نادرستی که به آنان داده می‌شود مبرأ هستند (و به همین جهت) امرزش و مغفرت الهی و همچنین روزی پرارزش در انتظار آنهاست.

﴿۲۶﴾

قبل از ورود به خانه سلام کنید:

(این آیه و آیات بعد، قسمتی از آداب معاشرت و دستورهای اجتماعی اسلام را که رابطه مستقیم با حفظ عفت عمومی دارد بیان کرده و می‌فرماید) ای کسانی که ایمان آورده‌اید در خانه‌هایی که غیر از خانه شما است داخل نشوید، تا اینکه با لطف و محبت و ادب اجازه بگیرید و بر اهل آن خانه سلام کنید، این برای شما بهتر است، شاید متذکر شوید.

﴿۲۷﴾

لغات جدید: ۳۴ لغت

فَلَا تَدْخُلُوهَا: پس داخل آن نشوید. **يُؤْذَن:** اجازه داده شود.

فَارْجُعُوا: پس باز گردید. **مَسْكُونَة:** منازل مسکونی (غیر مسکونه): منازل غیر مسکونی، اماکن عمومی). **يَغْضُوُا:** کوتاه کنند، فرو بندند. **يَحْفَظُوا:** حفظ کنند. **فُرُوجَهُمْ:** دامن های عفتشان. **يَصْنُعُونَ:** انجام می دهند. **الْمُؤْمِنَاتِ:** برای زنان مؤمن. **يَغْضُضُونَ:** فرو بندند، کوتاه کنند. **أَبْصَارُهُنَّ:** چشم هایشان. **يَحْفَظُنَّ:** حفظ کنند. **فُرُوجَهُنَّ:** دامن های عفتشان. **لَا يُبَدِّيْنَ:** ظاهر نسازند. **زِينَتَهُنَّ:** زینت هایشان. **لِيَضْرِبُنَّ:** باید بیندازند. **بِخُمْرِهِنَّ:** مقنعه هایشان را، روسربی هایشان را. **جِيَوْبِهِنَّ:** سینه هایشان، گربیان هایشان. **لِبْعَوْلَتِهِنَّ:** برای شوهرانشان. **أَبَائِهِنَّ:** پدرانشان. **آَبَاءِ:** پدران. **أَبْنَائِهِنَّ:** پسرانشان. **أَخْوَاتِهِنَّ:** برادرانشان. **أَخَواتِهِنَّ:** خواهرانشان. **نِسَائِهِنَّ:** زنانشان (زنان هم دینشان). **أَيْمَانِهِنَّ:** دستهای آنها. **الثَّالِئِينَ:** پیروان. **أُولَئِي الْأَرْبَةِ:** دارای احتیاج و رغبت، نیازمند (غیر اولی الاربة): کسانی که قدرت زناشویی ندارند و فاقد میل جنسی اند). **لَمْ يَظْهِرُوا:** آگاهی نیافته اند. **عُورَاتٍ:** شرمگاهها، عورت ها (وقات برهنگی ، اوقات خلوت که انسان در وظیعت خاصی است و از این که مورد توجه و مشاهده دیگران قرار گیرد ، شرم دارد.). **لَا يَضْرِبُنَّ:** نزنند. **بِأَرْجُلِهِنَّ:** پاهایشان را. **لِيَعْلَمُ:** تا معلوم شود. **يُخْفِيْنَ:** پنهان می کنند.

— ۴۹ — لغات تکراری **— ۴۹ —**

فَإِنْ ۴ لَمْ تَجِدُوا ۴۹ فِيهَا ۵ أَحَدًا ۱۶ حَتَّى ۸ لَكُمْ ۴
ان ۴ قِيلَ ۳ ارْجُعُوا ۲۴۵ هُوَ ۵ أَرْكَى ۳۷ بِسَا
تَعْمَلُونَ ۱۱ عَلِيِّمٌ ۵ لَيْسَ ۲۷ عَلَيْكُمْ ۷ جَنَاحٌ
آن تَدْخُلُوا ۲۳ بِيُوتًا ۲۹ غَيْرَ ۱ مَتَاعٌ ۶ يَعْلَمُ ۱۲ مَا
تُبَدِّلُونَ ۶ تَكْتُمُونَ ۵۹ قُلْ ۱۲ لِلْمُؤْمِنِينَ ۱۵ مِنْ ۲
أَبْصَارُهُمْ ۲ دَلِكَ ۲ لَهُمْ ۳ أَنْ ۳ خَبِيرٌ ۳۸ أَلَا ۳ ظَهَرَ
۱۴۸ مِنْهَا ۵ عَلَى ۲ أَوْ ۴ بُعْوَتِهِنَّ ۳۶ أَبْنَاءَ ۱۱۱
بَنِي ۷ مَلَكَتْ ۷۷ الرِّجَالِ ۷۷ الطَّفْلِ ۳۳۲ الَّذِينَ ۱
السَّنَاءَ ۲۵ تُوبُوا ۲۲۱ إِلَى ۳ جَمِيعًا ۵ أَيْهَا ۴ الْمُؤْمِنُونَ
۴۹ لَعَلَّكُمْ ۴ تُفْلِحُونَ ۲۹

فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا نَدْخُلُوهَا حَتَّى
يُؤْذَنَ لَكُمْ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ أَرْجِعُوا فَأَرْجِعُوا
۴۸ هُوَ أَرْكَى لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَعْمَلُونَ عَلِيِّمٌ
لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَدْخُلُوا بِيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَعٌ لَكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَبْدِلُونَ وَمَا
تَكْتُمُونَ ۴۹ قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغْضُبُونَ مِنْ
أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فَرِجَاهُمْ ذَلِكَ أَرْكَى لَهُمْ
إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ۵۰ وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ
يَغْضُضُنَّ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظُنَّ فَرِجَاهُنَّ
وَلَا يُبَدِّيْنَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا
وَلِيَضْرِبُنَّ بِخُمْرِهِنَّ عَلَى جِيَوْبِهِنَّ وَلَا يُبَدِّيْنَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبْعَوْلَتِهِنَّ أَوْ أَبَائِهِنَّ أَوْ
أَبْكَاءِ بُعْوَلَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ
بُعْوَلَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ
أَوْ بَنِيَّ أَخَواتِهِنَّ أَوْ نِسَاءِهِنَّ أَوْ مَامَلَكَتْ
أَيْمَانِهِنَّ أَوْ أَلْتَبِعِينَ غَيْرَ أَوْلَى الْأَرْبَةِ مِنْ
الرِّجَالِ أَوْ الْطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهِرُوا عَلَى
عُورَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبُنَّ بِأَرْجُلِهِنَّ يُعْلَمُ
مَا يُخْفِيْنَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا
۵۱ أَيْهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تَفْلِحُونَ

به هیچ خانه‌ای بدون اجازه وارد نشود:

(در آیه قبل خداوند فرمود ای مؤمنان به خانه‌های غیر خودتان داخل نشوید، مگر اینکه از اهل آن خانه اجازه بگیرید و به آنها سلام کنید) پس اگر کسی را در آن خانه نیافتدید وارد آن نشود تا (از جانب صاحبش) به شما اجازه داده شود و اگر به شما گفته شود بازگردید، اصرار نکنید که اینکار برای شما بهتر و پاکیزه‌تر است (و پس از آن هیچگونه کنجکاوی نکنید چرا که) خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است. **(۲۸)**

(اما) گناهی بر شما نیست که وارد خانه‌های غیر مسکونی (مثلاً اماکن عمومی، کاروانسراها مهمانخانه‌ها، حمامهای عمومی) بشوید، که در آنجا کالا و بهره‌ای متعاق بشداده شما وجود دارد (و توجه داشته باشید که) خداوند آنچه را آشکار می‌کنید و پنهان می‌دارید ، می‌داند. **(۲۹)**

مردان و زنان مؤمن چشمانشان را فرو گیرند و از زشتیها دوری کنند:

(ای پیامبر ﷺ) به مؤمنان بگو: چشمها خود را (از نگاه به نامحرم) فروگیرند و عفت و پاکدامنی خود را حفظ کنند، این برای آنها پاکیزه‌تر است، خداوند از آنچه انجام می‌دهید مسلماً آگاه است. **(۳۰)**

و به زنان با ایمان بگو: چشمها خود را فرو گیرند (و از نگاه هوش آسود به مردان نامحرم خودداری کنند) و دامان خوش را حفظ کنند و آنها نباید زینت خود را آشکار سازند جز آن مقدار که طبیعتاً ظاهر است (مانند دست و صورت). **(۳۱)**

محرمها و نامحرمها:

و (در این قسمت روش حجاب کاملتر بیان می‌گردد. خداوند به زنان دستور می‌دهد که اطراف) روسربهای خود را بر سینه خود افکنند (تا گردن و سینه با آن پوشانده شود، در سومین حکم مواردی را که زنان می‌توانند حجاب خود را بردارند و زینت پنهان خود را آشکار سازند بیان می‌کند) و زینت خود را آشکار نسازند مگر برای شوهرانشان یا پدرانشان یا پسرانشان یا پسران همسرانشان یا برادرانشان یا پسران خواهرانشان یا زنان هم کیششان یا بردگانشان (کنیزانشان).

(همچنین لازم نیست زنان در برابر) مردان (خدمتکار سالخورده که) تابع خانواده (و همچنین مردانی که سفیه و دیوانه) که تمایلی به زن ندارند (و یا میل جنسی در آنها وجود ندارد) یا کودکانی که از خصوصیات زنان آگاه نیستند (حجاب کنند). و زنان به هنگام راه رفتن پاهای خود را به زمین نزنند، تا زینت پنهانیشان دانسته شود (مانند طلا و جواهراتی که به پا یا دست می‌بنندند).

ای مؤمنان همگی به سوی خدا بازگردید تا رستگار شوید. **(۳۲)**

لغات جدید: ۳۲ لغت

آنکھوا: به ازدواج درآورید، همسر دهید. **الایامی:** زنان و مردان مجرد، بیوه‌ها. **عبدکم:** غلامانستان. **امانکم:** کنیزانستان. **یعنیهم:** بی نیاز می‌کند آنها را. **لیستعفف:** باید پاکدامنی پیشه کنند. **یعنیهم:** بی نیاز می‌کند آنها را. **فکاتبوهم:** پس با ایشان مکاتبه کنید، پس با ایشان قرارداد بیندید. **آتوهم:** بدھید به آنها. **لاتکرھوا:** مجبور نکنید، وادر نکنید. **البغاء:** تجاوز، زنا. **ارذن:** خواستند. **تحصنا:** پاکی و پاکدامنی. **یکرھهن:** مجبور می‌کند آنها را. **اکرآهن:** مجبور کردن آنها. **میبنیات:** روشنگران، بیانگران. **کمشکاه:** مانند چراغدان. **مصلح:** چراغ. **زجاجة:** شیشه (حباب شیشه‌ای که روی چراغ می‌گذارند). **کانه:** گویا آن. **دری:** فروزان، درخشان. **بوقده:** روشن می‌شود، افروخته می‌شود. **مبارکه:** مبارک. **زیتونه:** زیتون. **شرقیه:** شرقی. **غریبه:** غربی. **زینهها:** روغن آن. **یضی:** روشنی می‌بخشد (یکاد یضی؛ نزدیک است روشنایی بخشد). **لم تمسسه:** به او نرسیده. **نوره:** با نورش آن ترفعه که بالا برده شود، که منزلت و رفعت یابد. **یذکر:** یاد شود

لغات تکراری

منکم ۱۰ الصالحین ۲۰ من ان ۴ یکونوا ۲۲۰ فقراء
فضلہ ۱۴ واسع ۱۸ علیم ۵ الذین لا یجحدون
نکاحا ۳۸ حتی ۸ یبتغون ۱۰۶ الكتاب ۲ ماما
ملکت ۷۷ ایمانکم ۱۴ علمتم ۱۰ فیهم ۲۰ خیرا
مال ۲۷ الذی ۴ آسامکم ۱۱۱ فیياتکم ۸۲ علی ۲
لتبثغوا ۲۶۸ عرض ۹۳ الحیاة ۱۳ الدینیا ۱۳ من ۳ فان
بعد ۵ غور ۲۶ رحیم ۱ لقد ۱۰ آنزا ۸ الیکم
آیات ۱۵ مثلا ۵ خلو ۳ قبلکم ۴ موعظة ۱۰
للمنتقین ۲ نور ۴۳ السماوات ۵ الارض ۳ نوره ۱۹۲
فیها ۵ فی ۳ کوکب ۱۳۷ شجرة ۶ ل ۱ یکاد ۴ لو ۴
نار ۴ یهدی ۵ یشاء ۱۴ یضرب ۲۵۱ الامثال
للناس ۱۲ بکل ۵ شیء ۴ علیم ۵ بیوت ۲۹ اذن ۲۱۵
اسمه ۱۸ یسبج ۲۵۰ له ۱۶ بالغدو ۱۷۶ الاصال ۱۷۶

وأنكھوا الائمه منكم والصلحین من عبادکم
واما إیکم ان یکونوا فقراء یعنیهم الله من
فضله و الله واسع علیهم ۳۲ ولیستعفف
الذین لا یجحدون نکاحا حتی یعنیهم الله من فضلہ
والذین یبتغون الكتاب ماما ملكت ایمانکم
فکاتبوهم ان علمتم فیهم خيرا و اتوهم من
مال الله الذی اتکم ولا تکرھوا فیتکم
على البغاء ان اردن تحسنا لتبثغوا عرض الحیوة
الدنيا ومن یکرھهن فإن الله من بعد اکرههن
غفور رحیم ۳۳ ولقد آنزا الیکم ایات
مبینات ومثلا من الذین خلوا من قبلکم و
موعظة للمنتقین ۳۴ الله نور السموات
والارض مثل نوره کمشکوق فیها مصالح
المصالح فی زجاجة الزجاجة کانها کوکب دری
یوقد من شجرة مبرکة زیتونه لاشرقیة و
لاغریبة یکاد زیتها یضی و لولم تمسسه نار
نور على نور یهدی الله نوره من یشاء و یضرب
الله الامثل للناس والله بکل شئ علیهم
فی بیوت اذن الله ان ترفع و یذکر فیها
اسمہ یسیح له فیها بالغدو والأصال ۳۵

۳۶